

STJÓRNARTÍÐINDI A 10 – 1994

11. maí 1994

149

Nr. 60

LÖG

um váttryggingastarfsemi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Gildissvið. Skilgreining hugtaka. Mörk við aðra starfsemi.

Gildissvið.

1. gr.

Lög þessi gilda um váttryggingastarfsemi. Einnig gilda lögin um váttryggingamiðlun. Starfsemi, sem fellur undir lög þessi, er háð starfsleyfi.

2. gr.

Eftirtaldir aðilar mega reka váttryggingastarfsemi hér á landi:

1. Hlutfélag og gagnkvæm félag sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi skv. 26. gr.
2. Erlend váttryggingafélag með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði sem hafa fengið starfsleyfi í heimaríki, sbr. 64. og 65. gr.
3. Erlend váttryggingafélag með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis sem fá leyfi til að reka útibú hér á landi, sbr. 71. gr.

Um váttryggingahlutfélag gilda ákvæði laga um hlutfélag og um gagnkvæm váttryggingafélag, sem stofnuð eru og rekin í samvinnufélagsformi, ákvæði laga um samvinnufélag nema annað leiði af ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Félag sem stofnuð eru með sérlægum til að reka váttryggingastarfsemi mega reka þessa starfsemi í hlutfélagsformi sem gagnkvæm félag eða á öðru lögmæltu félagsformi enda búi þau við sömu rekstrarskilyrði og einkafélag og uppfylli ákvæði II. kafla. Sama gildir um erlend váttryggingafélag sem leyfi fá til að reka váttryggingastarfsemi hér á landi.

3. gr.

Lögin gilda ekki um eftirlaunasjóði, lífeyrissjóði og sjúkrasjóði einstakra atvinnustétta, starfshópa og fyrirtækja eða um Tryggingastofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóð og hliðstæðar stofnanir sem reknar eru samkvæmt sérstökum lögum nema að því leyti sem þessir aðilar kunna að hafa með höndum váttryggingastarfsemi.

4. gr.

Lög þessi gilda um félagasamstæður, sbr. 7. gr., þegar móðurfélagið er váttryggingafélag. Váttryggingaeftirlitið getur ákveðið að ákvæði laganna um félagasamstæður skuli eiga við um tengsl félags sem ekki er váttryggingafélag og váttryggingafélaga þegar litið væri á hið fyrrnefnda sem móðurfélag samkvæmt lögum þessum ef það ræki váttryggingastarfsemi.

Vátryggingaæftirlitið getur einnig ákveðið að lögin taki til félaga sem teljast ekki félaga-samstæður þegar veruleg innbyrðis tengsl eru á milli þeirra. Félögin skulu þá tilnefna eitt þeirra sem móðurfélag.

Við mat á því hvort um yfirráð í félagi sé að ræða, sbr. 7. gr., skal leggja saman réttindi móðurfélags og dótturfélags eða dótturfélaga.

5. gr.

Enginn má í atvinnuskyni stuðla að því að vátryggingaáætta sem hér er, sbr. 8. gr., sé frumtryggð annars staðar en hjá vátryggingafélögum sem hér hafa starfsleyfi. Starfsleyfi vátryggingafélags í aðildarríki hins Evrópska efnahagssvæðis telst jafngilda starfsleyfi hér á landi, enda sé fullnægt skilyrðum um heimildir til stofnunar útibús eða til að veita þjón-ustu, sbr. VII. kafla.

Vátryggingaæftirlitið getur, þegar sérstakar aðstæður eru fyrir hendi, heimilað undanþág-ur frá banni skv. 1. málsl. 1. mgr.

Skilgreining hugtaka.

6. gr.

Með starfsstöð vátryggingafélags er í lögum þessum átt við:

1. Aðalstöðvar félagsins samkvæmt samþykktum þess.
2. Útibú.
3. Skrifstofu undir stjórn starfsliðs erlends vátryggingafélags.
4. Aðsetur einstaklings með umboð erlends vátryggingafélags til að starfa á vegum þess.

Þegar erlent vátryggingafélag starfar hér á landi eins og segir í 3. eða 4. tölul. 1. mgr. skal lítið svo á að félagið hafi hér starfsemi sem jafngildir útibúi og skal félagið uppfylla þau skilyrði VII. kafla sem að slíkri starfsemi lúta.

7. gr.

Í lögum þessum merkir:

- *móðurfélag*, félag sem hefur yfirráð í öðru félagi,
- *dótturfélag*, félag sem móðurfélag hefur yfirráð yfir; dótturfélag dótturfélags telst einnig dótturfélag móðurfélagsins,
- *yfirráð*, að félag (móðurfélag) ráði yfir meiri hluta atkvæða í öðru félagi, eða eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að tilnefna eða víkja frá meiri hluta stjórn-armanna eða stjórnenda, eða eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að hafa afgerandi áhrif á starfsemi þess á grundvelli samþykktu félagsins eða samninga við það, eða eigi eignarhluti í öðru félagi og ráði meiri hluta í félaginu á grundvelli samnings við aðra hluthafa eða aðra eignaraðila, eða eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi ráðandi stöðu í því, eða hliðstæð tengsl einstaklinga eða lögaðila við félag,
- *félagasamstæða*, móður- og dótturfélag eða dótturfélög í sameiningu,
- *virkur eignarhlutur*, beina eða óbeina hlutdeild í félagi sem nemur 10% eða meira af eigin fé eða atkvæðisrétti eða aðra hlutdeild sem gerir kleift að hafa veruleg áhrif á stjórnun viðkomandi félags,
- *aðildarríki*, ríki sem er aðili að Evrópsku efnahagssvæði,
- *heimaríki*, aðildarríki þar sem aðalstöðvar vátryggingafélags eru og starfsleyfi er gefið út,

- *gistiríki*, aðildarríki þar sem váttryggingafélag með aðalstöðvar í öðru aðildarríki hefur útibú eða veitir þjónustu án starfsstöðvar,
- *aðildarríki þar sem þjónusta er veitt*, aðildarríki þar sem váttryggingafélag eða útibú í öðru aðildarríki váttryggir áhættu sem þar er, sbr. 8. gr., án þess að hafa þar starfsstöð,
- *þriðja ríki*, ríki utan hins Evrópska efnahagssvæðis,
- *reglulegur markaður*, fjármálamarkað í aðildarríki eða þriðja ríki sem heimaríki telur reglulegan markað og einkennist af reglulegri starfsemi og reglum sem samþykktar eru og gefnar út af hlutaðeigandi yfirvöldum sem skilgreina skilyrði fyrir starfsemi og aðgang að markaðnum,
- *eftirlitsstjórnvöld*, þann aðila sem samkvæmt lögum hlutaðeigandi ríkis fer með eftirlit með váttryggingafélögum og váttryggingastarfsemi, hér á landi Váttryggingaeftirlitið.

8. gr.

Í lögum þessum er ríkið þar sem váttryggingaáætla:

- *í eignatryggingum*: ríkið þar sem hin váttryggða eign er þegar mannvirki eru váttryggð eða mannvirki ásamt lausafé váttryggt í sama váttryggingasamningi,
- *í ökutækjatryggingum*: ríkið þar sem ökutæki er skráð,
- *í ferðatryggingum*: ríkið þar sem váttryggingataki keypti váttrygginguna enda sé gildistími hennar eigi lengri en fjórir mánuðir,
- *í öðrum skaðatryggingum (frumtryggingum)*: ríkið þar sem váttryggingataki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það aðildarríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist váttryggingasamningnum sem gerður er,
- *í persónutryggingum*: ríkið þar sem skuldbindingin komst á, þ.e. þar sem váttryggingataki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það ríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist váttryggingasamningnum sem gerður er (starfsemin fer fram).

Með stóráhættu er í lögum þessum átt við greinaflokka váttrygginga er tengjast atvinnurekstri og stærri fyrirtækjum sérstaklega. Greinaflokkar skv. 1. mgr. 22. gr. nr. 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14 og 15 teljast stóráhætta. Einnig teljast skaðatryggingar stórfyrirtækja í greinaflokki nr. 3, 8, 9, 10, 13 og 16 til stóráhættu. Í reglugerð skal kveða nánar á um skilyrði þess að fyrirtæki teljist stórfyrirtæki í merkingu laga þessara.

Mörk við aðra starfsemi.

9. gr.

Váttryggingafélag má ekki reka aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi nema annað leiði af ákvæðum 11. gr.

Váttryggingafélag telst reka aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi ef félagið hefur yfirráð, eitt sér eða ásamt öðru váttryggingafélagi, í félagi sem rekur aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi. Þegar um félagasamstæðu er að ræða eða váttryggingafélög í beinum eða óbeinum rekstrarlegum tengslum við önnur félög og móðurfélagið er ekki váttryggingafélag skal í þessu sambandi litið á váttryggingafélögin sem eitt félag.

Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. er váttryggingafélagi heimilt að reka viðskiptabanka eða aðra fjármálastarfsemi í sérstöku félagi, enda sé starfsemin háð starfsleyfi og eftirliti opinberra aðila.

Váttryggingafélag má ekki taka á sig ábyrgðir sem ekki eru váttryggingar. Því er óheimilt að taka á sig skuldbindingar sem ekki eru í tengslum við eðlilegan rekstur váttryggingafélags.

10. gr.

Líftryggingastarfsemi má ekki reka með annarri vátryggingastarfsemi. Þó má félag hafa með höndum endurtryggingar á líftryggingum samhliða annarri vátryggingastarfsemi. Einnig má veita líftryggingafélagi starfsleyfi í slysa- og sjúkratryggingum.

11. gr.

Vátryggingafélagi er heimilt að reka eftirfarandi hliðarstarfsemi:

1. Umboð fyrir vátryggingafélög sem leyfi hafa til að starfa hér á landi og fyrir önnur félög sem lúta eftirliti Vátryggingaeftirlitsins eða annarra opinberra aðila.
2. Að reisa, eiga og reka fasteignir sem lið í fjárfestingu til ávöxtunar á fjármunum félagsins til lengri tíma.
3. Tjónsuppgjör og tjónavarnastarfsemi.
4. Rekstur og umsjón með sjóðum er tengjast eða eru hliðstæðir vátryggingastarfsemi.
5. Aðra umsýslu í beinu framhaldi af og í eðlilegum tengslum við vátryggingastarfsemi.

Starfsemi skv. 5. tölul. er háð leyfi Vátryggingaeftirlitsins. Vátryggingaeftirlitið getur ákveðið að starfsemi, sem fellur undir 5. tölul., skuli rekin af sjálfstæðu félagi.

12. gr.

Vátryggingastarfsemi og hliðarstarfsemi skv. 11. gr. skal rekin í samræmi við góða viðskiptahætti og venjur í vátryggingaviðskiptum og með hag vátryggingataka og vátryggðra fyrir augum. Verði misbrestur á skal Vátryggingaeftirlitið gefa fyrirmæli um að ráðin verði bót á því sem úrskæiðis hefur farið.

13. gr.

Í heiti vátryggingafélags skal koma greinilega fram að um vátryggingafélag sé að ræða. Aðrir en þeir sem leyfi hafa til vátryggingastarfsemi mega ekki bera heiti sem kunna að benda til eða gefa í skyn að þeir reki vátryggingastarfsemi eða láta nokkuð frá sér fara opinberlega, í prentuðu máli eða á annan hátt, sem skilja mætti á þann veg að vátryggingastarfsemi sé rekin.

Félagsform vátryggingafélags skal koma greinilega fram í heiti þess. Þegar gefnar eru upplýsingar opinberlega eða á annan hátt með tilkynningum til almennings um upphæð hlutafjár eða stofnfjár skal bæði koma fram skráð fé og hversu mikið er innborgað.

II. KAFLI

Stofnun vátryggingafélags. Starfsleyfi og skráning í vátryggingafélagaskrá.*Stofnun vátryggingafélags.*

14. gr.

Stofnendur vátryggingafélags skulu gera og undirrita skriflegan stofnsamning. Í stofnsamningi skulu vera drög að samþykktum félagsins og ákvarðanir um þau atriði sem tilgreind eru í 15. gr.

Stofnendur skulu hið fæsta vera þrír. Meiri hluti stofnenda skal vera búsettur á Íslandi. Stofnendur geta verið einstaklingar, íslenska ríkið og stofnanir þess, sveitarfélög á Íslandi og stofnanir þeirra, vátryggingafélög með heimilisfang hér á landi, skráð hlutafélög, skráð samvinnufélög, önnur skráð félög með takmarkaðri ábyrgð, skráð sameignarfélög, skráð samlagsfélög, svo og sjálfseignarstofnanir sem eru undir opinberu eftirliti með aðsetur hér á landi. Stofnendur skulu hafa náð tuttugu ára aldri, hafa óflekkað mannorð og aldrei hafa verið sviptir forræði á búi sínu.

Sá sem undirritar stofnsamning og önnur stofnaskjöl fyrir hönd lögaðila skal fullnægja þeim skilyrðum er segir um einstaklinga. Hann ber auk umbjóðanda síns ábyrgð svo sem sjálfur væri hann stofnandi nema á greiðslu þess hlutfjár eða stofnfjár sem umbjóðandi hans hefur skrifað sig fyrir.

Ríkisborgarar og lögaðilar aðildarríkja hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrði 2. mgr. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu.

15. gr.

Í stofnsamningi váttryggingafélags skal eftirfarandi koma fram:

1. Nöfn og heimilisföng stofnenda.
2. Hve mikið skuli greiða fyrir hvern hlut í félaginu.
3. Frestir sem kunna að vera veittir til áskriftar að hlutum og til greiðslu þeirra.
4. Reglur um innborgun hlutfjár eða stofnfjár.
5. Ákvarðanir um að stofnendur eða aðrir skuli njóta sérstakra réttinda eða hlunninda í félaginu.
6. Ákvarðanir um að gert skuli samkomulag við stofnendur eða aðra sem hefði í för með sér verulegar fjárskuldbindingar fyrir félagið.
7. Ákvarðanir um að félagið taki við verðmætum sem ekki er greitt fyrir með hlutum í félaginu.
8. Hvenær halda skuli stofnfund og hvernig til hans skuli boðað nema það leiði af ákvæðum 18. gr. að fundur þessi verði haldinn án sérstakrar boðunar.
9. Hvort félagið skuli bera kostnað við stofnunina og ef svo er, hversu hár sá kostnaður megi vera. Kostnaður þessi má ekki fara yfir 5% af skráðu fé þegar frá eru talin opinber útgjöld og kostnaður við matsgerð, sbr. 16. gr. Váttryggingaeftirlitið getur veitt undanþágu frá hámarki stofnkostnaðar. Ekki má greiða stofnendum þóknun vegna stofnunarinnar.

Í stofnsamningi gagnkvæms váttryggingafélags skal jafnframt getið:

10. Ábyrgðar félagsmanna og ábyrgðarmanna á skuldbindingum félagsins og skuldbindinga þeirra innbyrðis, hvers gagnvart öðrum.
11. Hvort og að hvaða marki félagið á að geta tekið að sér endurtryggingar án gagnkvæmrar ábyrgðar.
12. Eftir hvaða reglum stofnfé skuli ávaxtað.

Í stofnsamningi skal gerð grein fyrir þeim atriðum sem nauðsynleg eru og máli skipta til þess að unnt sé að meta til fjár þau verðmæti er félagið hyggst taka við.

Sé stofnað til félagsins með það fyrir augum að yfirtaka váttryggingastarfsemi eða váttryggingastofn annars váttryggingafélags skal þess getið í stofnsamningi og það tekið fram hvort samningsdrög um yfirfærslu váttryggingastofns hafi verið gerð og umfjöllun Váttryggingaeftirlits liggja fyrir, sbr. X. kafla.

Skjöl, sem hafa að geyma mikilvæg efnisatriði sem ekki koma fram í stofnsamningi, skulu fest við hann og teljast hluti stofnsamningsins.

Allir samningar um atriði, sem fjallað er um í stofnsamningi en voru ekki samþykkt við gerð hans, eru ógildir gagnvart félaginu.

16. gr.

Hlutir skulu greiddir í reiðufé. Váttryggingaeftirlitið getur veitt heimild til að greiðsla fari fram með öðrum hætti.

Framlög til greiðslu hluta í öðru en reiðufé skulu vera þannig að unnt sé að meta fjárhagslegt verðmæti þeirra. Í þeim má ekki felast skuldbinding um að leggja fram vinnu eða þjónustu, og framlög mega ekki vera í formi krafna á aðra stofnendur eða þá sem skrá sig fyrir hlutum þótt kröfurnar séu tryggðar með veði.

Sé ætlunin að greiða hluti á annan hátt en í reiðufé skal senda Vátryggingaeftirlitinu umsókn ásamt matsgerð. Matsgerðin skal unnin af einum eða fleiri óvilhöllum, sérfróðum matsmönnum sem Vátryggingaeftirlitið samþykkir. Matsmönnum skal heimill aðgangur að öllum gögnum til að unnt sé að gera þær athuganir sem þeir telja nauðsynlegar og þeir geta kafið stofnendur eða félagið um allar þær upplýsingar og þá aðstoð sem þeir álíta sig þurfa við verk sitt. Fallist Vátryggingaeftirlitið á umsóknina má gera stofnsamning.

Telji Vátryggingaeftirlitið ástæðu til að ætla að verðmæti framlaga hafi breyst frá því að matsgerð var framkvæmd og stofnfundur er haldinn getur það krafist yfirlýsingar matsmanna um verðmætið eða nýrrar matsgerðar.

Ákvæði þessarar greinar eiga einnig við taki félagið við fjármunum af stofnendum, hluthöfum eða ábyrgðarmönnum sem ekki eru til greiðslu hluta ef greiðsla skal innt af hendi innan tveggja ára frá dagsetningu stofnsamnings eða greiðsla nemur meira en tíunda hluta hlutafjár eða stofnfjár.

17. gr.

Stofnendur skulu gera tillögu að samþykktum vátryggingafélags og skulu eftirtalin atriði koma fram:

1. Heiti félagsins og heimilisfang.
2. Tilgangur félagsins, starfssvið og starfssvæði.
3. Heildarupphæð hlutafjár eða stofnfjár, fjárhæð hluta og atkvæðisréttur.
4. Hvort hlutir eiga að geta gengið kaupum og sölum og reglur um innlausn og sérstök réttindi er þeim kunna að fylgja, svo og skorður sem reistar kunna að vera við heimildum eigenda hluta til meðferðar á þeim.
5. Fjöldi stjórnar- og varastjórnarmanna ásamt endurskoðendum og kjörtímabil þeirra.
6. Hvernig boðað skuli til félagsfundar.
7. Hvaða mál skuli leggja fyrir aðalfund.
8. Hvert skuli vera reikningsár félags.
9. Ráðstöfun tekjuafgangs og hvernig mæta skal halla.
10. Úthlutun arðs og ágóðahluta.
11. Hvernig ráðstafa megi eignum félagsins og hvernig fara skuli með eignir þess við félagsslit.

Í samþykktum gagnkvæms félags skal enn fremur kveðið á um:

12. Skilyrði aðildar félagsmanna að félaginu og um brottfall aðildar.
13. Atriði samkvæmt ákvæðum 10.–12. tölul. 15. gr.

18. gr.

Ákvörðun um stofnun vátryggingafélags skal tekin á stofnfundi.

Stofnendur skulu sjá um að áskriftarskrár og þeir samningar og gögn sem um ræðir í stofnsamningi, þar með talið matsgerð og yfirlýsing, ef við á, sbr. 16. gr., séu til sýnis í eina viku fyrir stofnfund á stað sem greinir í fundarboði.

Ef áskrift fæst að öllum hlutum á stofnfundi og allir viðurkenndir áskrifendur eru samála þar um er unnt að taka ákvörðun um stofnun félagsins án frekari funda. Sé svo ekki skulu stofnendur boða alla áskrifendur til nýs stofnfundar.

Á stofnfundi skulu lögð fram gögn sem fjallað er um í 2. mgr. og gerð skal grein fyrir útgjöldum sem um getur í 9. tölul. 1. mgr. 15. gr. Einnig skal veita upplýsingar um það hlutafé eða stofnfé sem samþykkt hefur verið og um skiptingu hluta og innborgaðra fjárhæða. Upplýsingar þessar skulu færðar í fundargerðabók.

19. gr.

Ekki má skrá félag sem váttryggingafélag í hlutafélagaskrá eða aðra félagaskrá fyrr en starfsleyfi hefur verið gefið út.

Heimilt er að skrá félagsmenn með það fyrir augum að stofna gagnkvæmt váttryggingafélag svo framarlega sem ekki er stofnað til váttryggingasamninga og ábyrgðar vegna þeirra eða innheimtu iðgjalda áður en félagið hefur verið skráð.

20. gr.

Óskráð váttryggingafélag getur hvorki öðlast réttindi né tekið á sig skyldur. Það getur ekki heldur verið aðili í dómsmálum nema málum er varðað áskrift hlutafjár eða stofnfjár.

Séu váttryggingasamningar gerðir þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. 19. gr. ábyrgjast þeir sem gert hafa váttryggingasamningana fyrir hönd félagsins sameiginlega að halda gerða samninga og eru samábyrgir um það. Viðurkenni félagið skuldbindingar þær sem í samningunum felast innan fjögurra vikna frá skráningu félagsins fellur ábyrgð viðkomandi niður nema talið verði að hagsmunir váttryggingataka skerðist verulega ella. Samningar af þessu tagi eru ekki bindandi fyrir váttryggingataka nema viðurkenning félagsins á skuldbindingunum liggi fyrir.

Innritun félagsmanns í gagnkvæmt félag í samræmi við 2. mgr. 19. gr. er því aðeins bindandi að tilkynnt sé um félagið til váttryggingafélagaskrár innan árs frá innritun. Sé félaginu neitað um skráningu fellur samningurinn úr gildi.

Um aðra löggæringa, sem gerðir eru fyrir hönd váttryggingafélags áður en það er skráð, gildir að þeir sem tekið hafa þátt í gerningum eða ákvörðunum bera óskipt ábyrgð á efndum. Við skráninguna tekur félag við þeim skyldum og skyldum samkvæmt stofnsamningi.

Ef gerður er löggæringur áður en félag er skráð og hinn samningsaðilinn vissi að félagið var ekki skráð getur hann, nema um annað sé samið, rift gerningnum svo fremi að tilkynning til váttryggingafélagaskrár sé ekki gerð innan þess frests er um ræðir í 21. gr. eða að skráningar hafi verið synjað. Vissi viðsemjandinn ekki að félagið var óskráð getur hann rift löggæringnum meðan félagið er ekki skráð.

Starfsleyfi váttryggingafélaga.

21. gr.

Umsókn um starfsleyfi skal send Váttryggingaefirlitinu innan sex mánaða frá dagsetningu stofnsamnings ásamt tilkynningu til skráningar í váttryggingafélagaskrá, sbr. 28. gr.

Í umsókn og meðfylgjandi gögnum skal eftirfarandi koma fram:

1. Heiti félagsins og félagsform.
2. Staðfest endurrit stofnsamnings og fundargerðar stofnfundar úr fundargerðabók.
3. Skrá yfir stofnendur og hlutafé eða stofnfé, hverjir eigi virkan eignarhlut í félaginu og hve mikinn.
4. Drög að samþykktum til staðfestingar.
5. Greinaflokkar váttrygginga eða váttryggingagreinar sem sótt er um leyfi fyrir, sbr. 22. og 23. gr.
6. Ef við á, skrá um hliðarstarfsemi sem félagið hyggst reka, sbr. 11. gr.

7. Sérstök áætlun um starfsemina, sbr. 24. gr.
8. Staðfesting þess að félagið uppfylli ákvæði 33. gr. um lágmarksfjárhæðir.
9. Reiknigrundvöllur iðgjalda, iðgjaldasjóðs, ágóðaúthlutunar, endurkaups og gjaldfrjálsra líftrygginga, reglur um upplýsingar sem líftryggingataka ber að veita og hliðstæð gögn eftir því sem við á um heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli þegar sótt er um starfsleyfi skv. 23. gr.
10. Vátryggingaskilmálar lögboðinna vátrygginga og upplýsingar um þær tegundir líftrygginga sem félagið hyggst bjóða.

Berist umsókn ekki innan tilskilins frests skal synja um skráningu félagsins. Fari svo falla burtu skuldbindingar þeirra er hafa skráð sig fyrir hlutafé eða stofnfé. Sama gildir ef skráningar er synjað af öðrum ástæðum. Eftir þetta er ekki hægt að skrá félagið nema sérstakar aðstæður séu fyrir hendi og má þá skrá félagið þó að fresturinn sé liðinn.

Ekki má skrá vátryggingafélag í vátryggingafélagaskrá nema hlutafé eða stofnfé, sem skráð er við stofnun, sé að fullu greitt.

Vátryggingafélag má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur fengið starfsleyfi og verið skráð í vátryggingafélagaskrá.

22. gr.

Starfsleyfi í vátryggingum öðrum en líftryggingum (skaðatryggingum) er bundið við tiltekna greinaflokkka vátrygginga eða vátryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. *Slysatryggingar* (slys, vinnuslys, atvinnusjúkdómar): a. bætur með föstum fjárhæðum, b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, d. slys á farþegum.
2. *Sjúkratryggingar* (veikindi, heilsutjón): a. bætur með föstum fjárhæðum, b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns, c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns.
3. *Húftryggingar ökutækja*. Eignatjón, þar með talið altjón á: a. vélknúnum ökutækjum á landi öðrum en járnbrautum, b. ökutækjum til notkunar á landi öðrum en vélknúnum ökutækjum.
4. *Járnbrautatryggingar*. Eignatjón, þar með talið altjón á járnbrautarvögnum.
5. *Húftryggingar loftfara*. Eignatjón, þar með talið altjón á loftförum.
6. *Húftryggingar skipa og báta*. Eignatjón, þar með talið altjón á: a. sjóskipum, b. vatna-bátum, c. fljóta- og síkjabátum.
7. *Flutningatryggingar*. Eignatjón, þar með talið altjón á vörum og farangri í flutningi án tillits til hvernig flutt er.
8. *Eignatryggingar* (bruni og náttúruöfl). Eignatjón, þar með talið altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki vegna: a. elds, b. sprengingar, c. óveðurs, d. náttúruafla annarra en óveðurs, e. kjarnorku, f. landsigs.
9. *Aðrar eignatryggingar*. Eignatjón, þar með talið altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki og ekki talið í 8. flokki, þar með talið vegna hagls, frosts og atburða svo sem þjófnaðar o.fl.
10. *Ábyrgðartryggingar ökutækja*. Ábyrgð vegna notkunar ökutækja, þar með talin ábyrgð stjórnanda.
11. *Ábyrgðartryggingar loftfara*. Ábyrgð vegna notkunar loftfara, þar með talin ábyrgð stjórnanda.
12. *Ábyrgðartryggingar skipa og báta*. Ábyrgð vegna notkunar á sjó, vötnum, fljótum og síkjum, þar með talin ábyrgð stjórnanda.

13. *Almennar ábyrgðartryggingar*. Hvers konar ábyrgð önnur en skv. 10., 11. og 12. flokki.
14. *Greiðsluvátryggingar*: a. almenn gjaldþrot, b. útflutningslán, c. afborgunarskilmálar, d. veð, e. landbúnaðarlán.
15. *Efndavátryggingar*: a. beinar efndir, b. óbeinar efndir.
16. *Fjárhagslegar vátryggingar* (fjárhagslegt tap): a. atvinnuleysi, b. tekjutap (almennt), c. óveður, d. ábatamissir, e. viðvarandi útgjöld vegna almenns kostnaðar, f. ófyrirsjáanleg viðskiptaútgjöld, g. tap á markaðsverði, h. tap á leigu eða hliðstæðum tekjum, i. annað óbeint tap á viðskiptum, j. fjárhagslegt tap, annað en í viðskiptum, k. aðrar tegundir fjárhagslegs taps.
17. *Réttaraðstoðartryggingar*. Réttaraðstoð og kostnaður við málarekstur.
18. *Ferðamannaðstoð*. Aðstoð til handa þeim sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi fjarri heimili sínu eða föstu aðsetri.

Áhættu sem innifalin er í tilteknum greinaflokki má ekki innifela í öðrum greinaflokki nema í tilvikum er segir í 3. mgr.

Veita má starfsleyfi sameiginlega fyrir eftirtalda greinaflokka skaðatrygginga, sbr. 1. mgr.:

1. Slys- og sjúkratryggingar skv. 1. og 2. tölul.
2. Ökutækja- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 3., 7. og 10. tölul.
3. Sjó- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 4., 6., 7. og 12. tölul.
4. Flug- og farmtryggingar skv. 1. tölul. d, 5., 7. og 11. tölul.
5. Eignatryggingar skv. 8. og 9. tölul.
6. Ábyrgðartryggingar skv. 10., 11., 12. og 13. tölul.
7. Greiðslu- og efndavátryggingar skv. 14. og 15. tölul.
8. Frumtryggingar skv. 1.–18. tölul.
9. Endurtryggingar skv. 1.–18. tölul.

Vátryggingafélag sem fær starfsleyfi í greinaflokkum frumtrygginga skv. 1. og 2. mgr. (aðaláhætta) má innifela hliðargrein (aukaáhættu) án sérstaks leyfis þegar:

1. Aukaáhættan er í tengslum við aðaláhættu.
2. Aukaáhættan tengist þeim verðmætum sem vátryggð eru sem aðaláhætta.
3. Aukaáhættan er vátryggð samkvæmt vátryggingasamningi um aðaláhættu.

Þó er ekki heimilt að telja áhættu í greinaflokkum skv. 14., 15. og 17. tölul. 1. mgr. sem hliðargrein í öðrum greinaflokkum að því undanskildu að telja má áhættu í greinaflokki skv. 17. tölul. sem hliðargrein í greinaflokki skv. 18. tölul. þegar skilyrði 1. mgr. eru uppfyllt og aðaláhættan tengist einvörðungu aðstoð sem veitt er einstaklingum sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi að heiman eða fjarri föstu aðsetri. Greinaflokkur skv. 17. tölul. má einnig vera hliðargrein þegar áhættan eða ágreiningurinn tengist notkun skipa og báta.

23. gr.

Starfsleyfi í líftryggingum og heilsutryggingum auk tengdra slys- og sjúkratrygginga er bundið við tiltekna greinaflokka vátrygginga eða vátryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. *Áhættu- og söfnunarlíftryggingar án fjárfestingaráhættu*: a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri, b. greiðslur við andlát, c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr, d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda, e. lífeyrisgreiðslur, f. viðbótargreiðslur við líkamstjón, þar á meðal við starfsorkumissi, g. viðbótargreiðslur við andlát vegna slyss, h. viðbótargreiðslur við örorku vegna slyss eða sjúkdóms.

2. *Hjóna- og barnalíftryggingar*: a. líftryggingar við giftingu, b. líftryggingar við fæðingu.
3. *Áhættu- og söfnunarlíftryggingar með fjárfestingaráhættu*: a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri, b. greiðslur við andlát, c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr, d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda, e. lífeyrisgreiðslur.
4. *Heilsutryggingar*. Varanlegar heilsutryggingar án uppsagnarréttis.
5. *Aðrar líftryggingar*. Aðrar líftryggingar með innifalda áhættu á grundvelli ævilengdar.
6. *Endurtryggingar líf- og heilsutrygginga*.

24. gr.

Í áætlun um starfsemina, sem fylgja skal umsókn um starfsleyfi, skal eftirfarandi koma fram:

1. Skýrsla um endurtryggingavernd og hámark þess sem félagið hyggst bera í eigin áhættu án endurtryggingar í hverjum greinaflokki váttrygginga.
2. Skrá yfir eignir sem eiga að koma á móti lágmarksfjárhæðum skv. 33. gr.
3. Rökstutt mat á kostnaði við að koma starfseminni á fót og hvernig ætlað er að mæta þeim kostnaði.
4. Áætlun staða félagsins samkvæmt efnahagsreikningi í lok þriggja fyrstu bókhaldsáranna ásamt áætlun um árlegar tekjur og gjöld.
5. Áætlun um hvernig félagið hyggst standa við skuldbindingar sínar og uppfylla gjaldþolskröfur fyrstu þrjú bókhaldsárin.

Sé sótt um leyfi fyrir greiðsluváttryggingum skv. 14. tölul. 1. mgr. 22. gr. skal auk gagna skv. 1. mgr. gerð sérstök grein fyrir því eftir hvaða reglum óuppgerðar skuldbindingar félagsins vegna váttryggingasamninga í greiðsluváttryggingum, váttryggingaskuldin, skuli metnar og þeim eignum sem ætlað er að mæta þeim.

25. gr.

Váttryggingaæftirlitið metur umsókn félags um starfsleyfi. Umsögn Váttryggingaæftirlits skal liggja fyrir innan sex mánaða frá móttöku umsóknarinnar og allra gagna sem fylgja eiga umsókn, sbr. 21.–24. gr.

Við mat á umsókn um starfsleyfi líftryggingafélags skal þess gætt að reiknigrundvöllur sé tryggur en sanngjarn í garð líftryggingataka og réttihafa. Sama gildir um reglur um ágóðahlutdeild og skiptingu hagnaðar og skulu reglur þar um vera skýrar og nákvæmar. Vaxtaforsendur iðgjalda og iðgjaldaskuldar, svo og kostnaðar- og öryggisálag, skal ákveðið með varfærnisþónarmið í huga. Iðgjöld nýtrygginga séu nægileg til að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar án þess að sérstök aukning eigin fjár reynist nauðsynleg.

Telji Váttryggingaæftirlitið að á skorti hæfi stjórnar eða framkvæmdastjóra til að reka félagið eða að tryggja heilbrigðan og traustan rekstur þess svo að viðhlítandi sé, eða hafi störf þeirra verið með þeim hætti að ætla megi að svo verði ekki, má synja um starfsleyfi. Sama gildir teljist eigendur virkra eignarhluta í félaginu ekki geta tryggt á viðhlítandi hátt heilbrigðan og traustan rekstur. Mæli Váttryggingaæftirlitið ekki með umsókn skal það stutt rök um og tilkynnt umsækjanda skriflega.

Sé til umfjöllunar umsókn dótturfélags sem beint eða óbeint er í eigu aðila með aðsetur utan hins Evrópska efnahagssvæðis getur Váttryggingaæftirlitið tekið sér lengri frest en tiltekinn er í 1. mgr. áður en umsögn er veitt.

26. gr.

Uppfylli félagið skilyrði um gjaldþol og lágmarksfjárhæðir, sbr. III. kafla, og mæli Vátryggingaeftirlitið að öðru leyti með umsókninni, svo og staðfesti samþykktir félagsins, veitir ráðherra starfsleyfi og að því búið má skrá félagið í vátryggingafélagaskrá.

Í starfsleyfi skulu koma fram upplýsingar um þá vátryggingastarfsemi sem félagið má reka. Veita má starfsleyfi fyrir einstaka greinaflokka vátrygginga skv. 22. eða 23. gr. eða einstakar vátryggingagreinar innan þeirra, eða fyrir greinaflokka sameiginlega skv. 2. mgr. 22. gr. Starfsleyfi veitt í tilteknum greinaflokki gildir einnig fyrir hliðargreinar í öðrum flokki ef skilyrði skv. 3. mgr. 22. gr. eru uppfyllt. Ráðherra ákveður að öðru leyti hvað koma skal fram í starfsleyfi.

27. gr.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og hyggst taka upp nýjan greinaflokk vátrygginga eða vátryggingagreina eða hyggst breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum, skal sækja um leyfi til Vátryggingaeftirlitsins fyrir hinni nýju starfsemi og senda gögn eins og við á skv. 20.–24. gr. og nauðsynleg eru til að það geti metið umsóknina.

Uppfylli félagið skilyrði um gjaldþol og lágmarksfjárhæðir að teknu tilliti til hinnar nýju starfsemi og sé að öðru leyti fallist á umsóknina veitir Vátryggingaeftirlitið leyfi fyrir nýju starfseminni.

Breytingar á samþykktum vátryggingafélags ber að senda Vátryggingaeftirlitinu innan viku frá samþykkt þeirra. Geri Vátryggingaeftirlitið ekki athugasemd við þær breytingar ber félaginu innan tveggja mánaða að senda eftirlitinu dagsett eintak af samþykktunum í heild með þeim breytingum sem samþykktar hafa verið.

Vátryggingafélagaskrá.

28. gr.

Halda skal vátryggingafélagaskrá um öll félög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi og skal hún vera í vörslu Vátryggingaeftirlitsins. Einnig skal skrá útibú sem hér hafa starfsleyfi og þá sem veita hér þjónustu án starfsstöðvar. Almennungi skal heimill aðgangur að vátryggingafélagaskrá.

Starfsleyfi og leyfi fyrir nýrri starfsemi skulu þegar í stað skráð í vátryggingafélagaskrá. Ákvörðun um að taka upp nýjar greinar vátrygginga eða að breyta starfsemi í verulegum atriðum öðlast ekki gildi fyrr en hún hefur verið skráð í vátryggingafélagaskrá.

Í vátryggingafélagaskrá skal skrá eftirfarandi eftir því sem við getur átt:

1. Dagsetningu stofnsamnings, stofnfundargerðar og samþykktar.
2. Heiti, félagsform og starfssvæði, lögheimili og varnarþing.
3. Starfssvið og tilgang.
4. Dagsetningu starfsleyfis og skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félag hefur leyfi til að reka og um hliðarstarfsemi, sbr. 11. gr.
5. Skráð og innborgað hlutafé og stofnfé og eigið hlutafé. Nöfn þeirra sem eiga virkan eignarhlut í félaginu og hve mikill hann er.
6. Stjórn og varastjórn, endurskoðendur og tryggingastærðfræðinga.
7. Nöfn þeirra er skuldbinda mega félag.
8. Heiti og heimilisfang starfsstöðvar erlends vátryggingafélags, sbr. 6. gr., sem hér hefur útibú eða veitir þjónustu og nafn og aðsetur fulltrúa þess hér á landi sem skuldbindur félagið og kemur fram fyrir þess hönd, svo og, þegar við á, þann sem hefur með höndum tjónsuppgjör í ábyrgðartryggingum ökutækja.
9. Dagsetningu yfirfærslu/yfirtöku vátryggingastofna ásamt skrá yfir vátryggingagreinar sem yfirfærðar/yfirteknar eru.

10. Dagsetningu skipunar skilastjórnar og hverjir skipa skilastjórn, dagsetningu afturköllunar starfsleyfis, slita félags og þegar félag er máð úr váttryggingafélagaskrá.

Allar breytingar varðandi atriði sem tilkynna skal til váttryggingafélagaskrár skulu, eins fljótt og auðið er og eigi síðar en innan eins mánaðar, tilkynntar til skrárinnar ásamt gögnum er sanni samþykkt þeirra og lögmæti. Tilkynningar skulu berast á sérstökum eyðublöðum er Váttryggingaeftirlitið lætur í té.

Ef tilkynningar til váttryggingafélagaskrár fullnægja ekki fyrirmælum laga eða samþykktu félags, eða ákvarðanir eru ekki teknar á þann hátt sem fyrir er mælt í lögum eða samþykktum félags, skal synja um skráningu. Tilkynna skal skriflega um synjun og um ástæður hennar.

Birta skal árlega í Lögbirtingablaði skrá um þau félög sem skráð eru í váttryggingafélagaskrá og fengið hafa starfsleyfi hér á landi til að reka váttryggingastarfsemi, svo og um útibú og váttryggingafélög aðildarríkja sem hér veita þjónustu. Birta skal tilkynningu um skráningu nýs félags eða útibús í váttryggingafélagaskrá, um yfirfærslu og yfirtöku váttryggingastofna og tilkynningu um að váttryggingafélag hafi verið máð úr váttryggingafélagaskrá og ástæður þess.

III. KAFLI

Fjárhagsgrundvöllur. Váttryggingaskuld. Eignaraðild.

Gjaldþol og lágmarksgjaldþol.

29. gr.

Gjaldþol váttryggingafélags er heildareign þess að frádregnum nauðsynlegum afskriftum og niðurfærslum, óefnislegum eignum, svo og hvers konar fyrirsjáanlegum skuldum og skuldbindingum, þar með talin váttryggingaskuld. Til gjaldþols teljast eignir samsvarandi eftirtöldum efnahagsliðum:

1. Innborgað hlutafé eða stofnfé.
2. Helmingur óinnborgaðs hlutafjár eða stofnfjár enda nemi innborgað fé minnst 25% heildarfjárins.
3. Varasjóðir sem ekki eru til að mæta skuldbindingum félagsins.
4. Óráðstafaður hagnaður að frádregnu ójöfnuðu tapi.
5. Framlög eigenda gagnkvæmra váttryggingafélaga samkvæmt nánar skilgreindum reglum.
6. Duldir sjóðir vegna ofmats eða vanmats efnahagsliða að beiðni félagsins, enda rökstyðji það tilvist þeirra og að þeir séu af varanlegum toga.
7. Forgangshlutafé og víkjandi lán samkvæmt nánar skilgreindum reglum.
8. Skuldabréf án tiltekins lánstíma og önnur bréf samkvæmt nánar skilgreindum reglum.

Nánari ákvæði um þær eignir sem telja má til gjaldþols váttryggingafélags skulu sett með reglugerð.

30. gr.

Gjaldþol váttryggingafélags, sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi, skal á hverjum tíma nema minnst þeirri fjárhæð sem hærri er samkvæmt eftirfarandi útreikningi er nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 33. gr.:

1. 18% eða 16% bókfærðra iðgjalda félagsins samkvæmt rekstrarreikningi að frádregnum endurgreiðslum og niðurfellingum, en án frádráttar á hlut endurtryggjenda í iðgjöldum, er margfaldað með hlutfallinu milli bókfærðra eigin tjóna og bókfærðra tjóna í heild samkvæmt rekstrarreikningi. Sé síðastnefnda hlutfallið lægra en 0,50 skal margfalda með 0,50. Margfaldað er með 18% af iðgjöldum allt að 10 milljónum ecu en 16% af

því sem umfram er. Með iðgjöldum skulu talin framlög eigenda í gagnkvæmum félögum samkvæmt nánari ákvæðum sem sett skulu með reglugerð.

2. 26% eða 23% meðaltjónsfjárhæðar félagsins á síðustu þremur reikningsárum samkvæmt rekstrarreikningi, án frádráttar á hlut endurtryggjenda í tjónum, er margfaldað með hlutfallinu milli bókfærðra eigin tjóna og bókfærðra tjóna í heild samkvæmt rekstrarreikningi. Sé síðastnefnda hlutfallið lægra en 0,50 skal margfalda með 0,50. Meðaltjónsfjárhæð fæst sem þriðjungur þess þegar lagt er saman, án frádráttar á hlut endurtryggjenda, bótasjóður í lok síðasta reikningsárs og bókfærð tjón þriggja síðustu reikningsára en bótasjóður í upphafi þriggja ára tímabilsins dreginn frá. Margfaldað er með 26% af meðaltjónsfjárhæð allt að 7 milljónum ecu en 23% af því sem umfram er.

Miða skal við meðaltal sjö síðustu reikningsára í stað þriggja þegar fundið er meðaltal skv. 2. tölul. reki félagið aðallega starfsemi í óveðurs-, hagl- eða frostskaðatryggingum eða í greiðsluvátryggingum.

Víkja má frá framangreindum reglum til lækkunar þegar sjúkratryggingar eru reknar samkvæmt tæknilegum reiknigrundvelli í vátryggingafélagi sem ekki rekur líftryggingar og skulu ákvæði um það sett með reglugerð.

Vátryggingaeftirlitið getur sett reglur um hvernig taka skuli tillit til verðlagsbreytinga við útreikning gjaldþols.

31. gr.

Gjaldþol vátryggingafélags sem rekur líftryggingastarfsemi skal á hverjum tíma nema minnst samanlögðum fjárhæðum samkvæmt eftirfarandi útreikningi er nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 33. gr.:

1. 4% af líftryggingaskuldinni í frumtryggingum samkvæmt reiknigrundvelli án frádráttar á hlut endurtryggjenda, en að viðbætti líftryggingaskuld vegna móttækinnna lífendurtrygginga, er margfaldað með hlutfallinu milli líftryggingaskuldar að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingaskuldar eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,85.
2. 0,3% af samanlögðum líftryggingafjárhæðum vegna dánaráhættu án frádráttar á hlut endurtryggjenda er margfaldað með hlutfallinu milli samanlagðra líftryggingafjárhæða að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingafjárhæða eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,50.

Sé um að ræða tímabundnar dánaráhættulíftryggingar með gildistíma í þrjú ár eða skemur skal stuðullinn í 2. tölul. vera 0,1% í stað 0,3% og 0,15% sé gildistími lengur en þrjú ár en mest fimm ár.

Í sjúkratryggingum án uppsagnarréttar félags skal lágmark gjaldþols reiknað skv. 1. tölul. 1. mgr. Lágmark gjaldþols vegna viðbótartrygginga við líftryggingar vegna starfsorkumissis, andláts vegna slyss eða sjúkdóms eða vegna varanlegrar örorku skal reiknað skv. 1. tölul. 1. mgr. 30. gr.

Setja skal nánari reglur um lágmark gjaldþols með reglugerð þegar líftryggingar eru tengdar fjárfestingaráhættu.

32. gr.

Uppfylli vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, ekki lágmarkskröfur um gjaldþol samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma skal félagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og á hvern hátt markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Vátryggingaeftirlitið sem ákveður hvort þær ráðstafanir sem gera á teljist fullnægjandi.

Sé gjaldþol váttryggingafélags minna en þriðjungur lágmarksgjaldþols eða minna en sú lágmarksfjárhæð sem tilgreind er í 33. gr. fyrir þá starfsemi sem félagið rekur, hvort sem hærra er, skal áætlun skv. 1. mgr. miða að því að rétta við fjárhag félagsins á skömmum tíma og skal Váttryggingaefirlitið setja félaginu frest í því efni, sbr. XI. kafla.

33. gr.

Lágmarksgjaldþol skal þrátt fyrir 30. og 31. gr. aldrei vera lægra en hér segir í reiknieiningum ecu:

1. Í líftryggingafélagi	800.000
2. Í félagi sem rekur ábyrgðartryggingar eða greiðslu- og efndaváttryggingar aðrar en skv. 6. tölul.	400.000
3. Í félagi sem rekur skaðatryggingar aðrar en ábyrgðartryggingar	300.000
4. Í félagi sem rekur persónutryggingar aðrar en líftryggingar	300.000
5. Í félagi sem rekur réttaraðstoðarváttryggingar eða ýmsar eignatryggingar	200.000
6. Í félagi sem rekur greiðsluváttryggingar og ársiðgjöld nema að lágmarki 2.500.000 ecu eða 4% heildariðgjalda	1.400.000

Reki váttryggingafélag fleiri en eina grein váttrygginga skal miða við þá fjárhæð sem hæst er.

Váttryggingaefirlitið getur heimilað að lágmarksfjárhæðir skv. 1. mgr. séu lægri í gagnkvæmu váttryggingafélagi en í váttryggingahlutafélagi að teknu tilliti til ábyrgðar váttryggingataka samkvæmt samþykktum félagsins, sbr. 42. gr. Lágmarksfjárhæðir mega þó aldrei vera lægri en þrír fjórðu hlutar þess sem krafist er í váttryggingahlutafélagi.

Við stofnun váttryggingafélags og meðan félagið starfar á grundvelli framlagðrar áætlunar um starfsemina, sbr. 24. gr., skal tilskilið lágmarksgjaldþol ákveðið á grundvelli þeirrar áætlunar og endurskoðunar hennar ef forsendur áætlunarinnar breytast.

Váttryggingaskuld.

34. gr.

Váttryggingaskuldin skal metin þannig að hún samsvari óuppgerðum heildarskuldbindingum váttryggingafélags vegna gerðra váttryggingasamninga. Í reglugerð um ársreikning og samstæðureikningsskil váttryggingafélaga skulu sett nánari ákvæði um mat váttryggingaskuldarinnar.

Váttryggingafélag skal, auk þess að uppfylla á hverjum tíma gjaldþolsskilyrði samkvæmt lögum þessum, sjá til þess að á hverjum tíma séu fyrir hendi eignir, sérstaklega tilgreindar til jöfnunar váttryggingaskuldinni. Eignirnar skulu valdar með tilliti til öryggis, ávöxtunar og markaðsaðstæðna og skal félagið tryggja fjölbreytni og dreifingu eignanna. Skal í hverju tilviki fyrir sig meta þá áhættu sem felst í þeim eignum sem ætlað er að mæta váttryggingaskuldinni og sérstaklega með tilliti til dreifingar þannig að vægi einstakra tegunda og eignaliða verði takmarkað. Taka skal tillit til þeirrar áhættu sem felst í fjárfestingu af tiltekinni tegund og takmarka fjárhæðir til jöfnunar váttryggingaskuldinni í samræmi við það.

Setja skal nánari ákvæði í reglugerð um þær tegundir eigna sem telja má til jöfnunar váttryggingaskuld félags, samsetningu þeirra og vægi.

35. gr.

Eignir til jöfnunar váttryggingaskuld vegna váttryggingaáhættu sem er í aðildarríki skulu ávaxtaðar í aðildarríki nema Váttryggingaefirlitið veiti undanþágu frá því skilyrði sérstaklega.

Velja skal eignir til jöfnunar váttryggingaskuldinni með tilliti til gengisáhættu þannig að dregið sé úr vægi hennar svo sem kostur er. Váttryggingafélagi er heimilt að ávaxta eignir á móti allt að 20% váttryggingaskuldbindinga, sem eru í tilteknum gjaldmiðli, í öðrum gjaldmiðli.

Váttryggingafélagi skal frjálst að ávaxta eignir sem ekki er þörf til jöfnunar váttryggingaskuldinni að teknu tilliti til varfærissjónarmiða og að uppfylltum skilyrðum um fullnægjandi gjaldþol félagsins.

36. gr.

Stjórn váttryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal sjá til þess að félagið hafi yfir að ráða nægilegri sérþekkingu til þess að meta og reikna út váttryggingaskuld félagsins og til að sjá um tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Váttryggingaeftirlitið getur gert kröfu um að aðili með sérfræðikunnáttu á því sviði verði ráðinn að váttryggingafélagi telji það slíka þekkingu ekki í nægilegum mæli fyrir hendi hjá félaginu.

37. gr.

Líftryggingafélag skal tryggja sér þjónustu tryggingastærðfræðings, eða sérfræðings með sambærilega þekkingu, sem hefur á hendi nauðsynlega tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Sá einn má taka að sér slíkt starf fyrir líftryggingafélag sem hlotið hefur viðurkenningu Váttryggingaeftirlitsins.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags skal reikna út váttryggingaskuld (líftryggingaskuld) félagsins. Hann skal fylgjast með því að farið sé eftir reiknigrundvelli iðgjalda, iðgjaldasjóðs og ágóðaúthlutunar og að fylgt sé settum reglum um ákvörðun endurkaupsverðs og fjárhæða gjaldfrjálsra líftrygginga. Sama gildir um sjúkra- og heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags getur krafist allra gagna og upplýsinga af félaginu til að hann geti innt starf sitt af hendi. Hann getur krafist þess að stjórnin sé kölluð saman og hefur að jafnaði rétt til þess að vera viðstaddur og tjá sig á fundum stjórnarinnar. Sé hann ekki sammála ákvörðun stjórnar hefur hann rétt til að láta skrá álit sitt í gerðabók félagsins.

Komist tryggingastærðfræðingur að því í starfi sínu að líftryggingafélag, sem hann starfar fyrir, fari ekki eftir settum reglum varðandi framangreind atriði skal hann tafarlaust tilkynna það Váttryggingaeftirliti. Váttryggingaeftirlitið getur krafist tryggingastærðfræðing líftryggingafélags um þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með iðgjaldagrundvelli, líftryggingaskuld og fjárhagsstöðu líftryggingafélags.

38. gr.

Váttryggingafélag skal halda skrá yfir þær eignir sem eru til jöfnunar váttryggingaskuld eða líftryggingaskuld á hverjum tíma og sjá til þess að nýjar eignir verði skráðar á reikningsárinu þegar breytingar eiga sér stað. Afrit skrárinnar, staðfest af löggiltum endurskoðanda og þegar við á tryggingastærðfræðingi, skal sent Váttryggingaeftirlitinu með ársreikningi og á öðrum tíma ef Váttryggingaeftirlitið telur ástæðu til.

Eignaraðild.

39. gr.

Hver sá einstaklingur eða lögaðili, þar með talin félagasamstæða, sem beint eða óbeint hyggst eignast virkan eignarhlut í váttryggingafélagi skal tilkynna Váttryggingaeftirlitinu um það fyrir fram og hve mikinn eignarhlut hann hyggst eignast. Einnig skal hlutaðeigandi til-

kynna með sama hætti ef hann hyggst, beint eða óbeint, auka við hlutafjäreign sína það mikið að hlutur hans í félaginu eða samsvarandi réttur til meðferðar atkvæða nemi minnst 20%, 33%, 50% eða að váttryggingafélagið verði dótturfélag hans.

Váttryggingaeftirlitið getur synjað hluthafa um að eignast hlut eða um rétt til meðferðar atkvæða skv. 1. mgr. telji það viðkomandi ekki hæfan til þess með tilliti til að tryggja heilbrigðan og traustan rekstur félagsins. Rökstudd synjun skal hafa borist hlutaðeigandi innan þriggja mánaða frá þeim degi er tilkynning skv. 1. mgr. barst.

Sé um að ræða aukningu á eignarhlut skv. 1. mgr. getur Váttryggingaeftirlitið kveðið á um hvenær aukningin skuli í síðasta lagi eiga sér stað, enda hafi henni ekki verið hafnað.

Hyggist hluthafi, sem á virkan eignarhlut í váttryggingafélagi, draga úr hlutafjäreign sinni þannig að hún verði minni en þau mörk sem tilgreind eru í 1. mgr. skal hann tilkynna það Váttryggingaeftirlitinu fyrir fram og hver eignarhlutur hans muni verða.

Jafnskjótt og váttryggingafélag fær vitneskju um kaup eða eigendaskipti hlutabréfa í félagi sem hafa í för með sér að hlutafjäreign fer yfir eða undir þau mörk sem tilgreind eru í 1. og 4. mgr. skal það tilkynnt Váttryggingaeftirlitinu.

Váttryggingafélag skal árlega með ársreikningi senda Váttryggingaeftirlitinu skrá yfir þá hluthafa sem eiga virkan eignarhlut í félaginu og um hlutafjäreign hvers þeirra.

40. gr.

Fari aðili, sem á virkan eignarhlut í váttryggingafélagi, þannig með hlut sinn að líklegt sé að það muni skaða heilbrigðan og traustan rekstur félagsins getur Váttryggingaeftirlitið ákveðið að atkvæðisréttur fylgi ekki eignarhlut þessa hluthafa eða gert kröfu um að váttryggingafélagið eða hlutaðeigandi aðili geri viðeigandi ráðstafanir.

Váttryggingaeftirlitið getur gert sams konar ráðstafanir gagnvart aðilum sem ekki rækja þá skyldu að tilkynna fyrir fram um fyrirhugaða öflun virks eignarhlutar eða um breytingar á virkum eignarhlut, sbr. 39. gr. Atkvæðisréttur, sem felldur hefur verið niður, kemst á aftur samþykki Váttryggingaeftirlitið öflun hins virka eignarhlutar.

Hafi Váttryggingaeftirlitið ákveðið að hlutum skv. 1. mgr. fylgi ekki atkvæðisréttur skulu þeir hlutir ekki teknir með við útreikning á því hve miklum hluta atkvæða mælt hafi verið fyrir á hluthafafundum.

41. gr.

Váttryggingahlutafélag má sjálft aldrei eiga meira en 10% hlutafjárins. Atkvæðisréttur fylgir ekki hlutabréfum sem váttryggingahlutafélag á sjálft.

Gagnkvæmt váttryggingafélag má ekki afla eigin stofnfjárhluta til eignar eða að veði gegn greiðslu. Dótturfélag slíks félags má ekki afla stofnfjárhluta í móðurfélaginu til eignar eða að veði gegn greiðslu.

Megi greiða nýja hluti með skuldajöfnuði eða á annan hátt en með reiðufé við hækkun hlutafjár eða stofnfjár skulu reglur þar að lútandi koma fram í ákvörðun félagsfundar um hækkunina og gildir ákvæði 16. gr. eftir því sem við getur átt. Ákvörðun um að innborgun nýrra hluta geti farið fram með skuldajöfnuði skal hljóta samþykki Váttryggingaeftirlitsins.

Allar ákvarðanir um lækkun hlutafjár eða stofnfjár í váttryggingafélagi skulu háðar samþykki Váttryggingaeftirlitsins. Stofnfé gagnkvæms váttryggingafélags má ekki lækka eða endurgreiða nema samþykki eftirlitsins liggi fyrir.

Í gagnkvæmum váttryggingafélögum og félögum sem starfa samkvæmt sérlögum skal halda bók um stofnfjárhluti. Stofnfjárhlutirnir skulu skráðir í bókina með upplýsingum um nafn og heimilisfang ábyrgðarmanns. Stofnfjárhluturinn skal hafa áritun félagsins um skrásetninguna.

42. gr.

Hver sá sem váttryggir hjá gagnkvæmu váttryggingafélagi er sameigandi þess. Settar skulu reglur um ábyrgð váttryggingataka á skuldbindingum félagsins í samþykktum þess.

Undanþiggja má váttryggingafélag sem endurtryggir hjá gagnkvæmu félagi slíkri ábyrgð samkvæmt heimild í samþykktum félagsins. Endurtryggingaiðgjöld, sem undanþegin eru, mega ekki nema meira en 10% af heildariðgjöldum félagsins án samþykkis Váttrygginga-
eftirlitsins.

Ábyrgð váttryggingataka skal miða við almanaksár og fellur hún niður miðað við hver áramót ef eigi er krafa gerð á hendur váttryggingataka innan tveggja ára frá lokum þess almanaksárs er váttrygging féll úr gildi.

Einungis skiptastjóri þrotabús eða skilastjórn gagnkvæms váttryggingafélags getur krafist váttryggingataka um greiðslu samkvæmt ábyrgðarskuldbindingum þeirra en ekki einstakir kröfuhafar félagsins. Váttryggingaeftirlitið getur þó heimilað stjórn gagnkvæms váttryggingafélags að krefja váttryggingataka um slíka greiðslu, enda sé slíks þörf til þess að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar. Slíka heimild má þó einungis veita til eins árs í senn.

Á hverju váttryggingaskírteini, sem gagnkvæmt váttryggingafélag gefur út, skal koma skýrt fram hvernig ábyrgð váttryggingataka er háttað.

IV. KAFLI

Stjórn. Endurskoðun og reikningsskil.*Stjórn.*

43. gr.

Stjórn váttryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal kjörin á aðalfundi samkvæmt ákvæðum samþykpta félagsins og skal skipuð þremur mönnum hið fæsta. Stjórnin hefur almennt eftirlit með því að starfsemi félagsins fari að lögum og samþykktum, þar á meðal eftirlit með bókhaldi og ráðstöfun fjármuna félagsins.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar skulu vera búsettir hér á landi, vera fjárráða, hafa óflekkað mannorð, hafa náð tuttugu ára aldri og mega aldrei hafa verið sviptir forræði á búi sínu. Ríkisborgarar hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrðinu. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu. Menntun, starfsreynsla og starfsferill framkvæmdastjóra skal vera með þeim hætti að tryggt sé talið að hann geti gegnt stöðu sinni á viðhlítandi hátt.

Stjórnin boðar til aðalfunda. Sé ekki boðað til aðalfundar sem halda skal í samræmi við lög, samþykktir eða ákvörðun aðalfundar boðar Váttryggingaeftirlitið til hans að kröfu stjórnarmanns, framkvæmdastjóra, endurskoðanda eða aðila sem atkvæðisbær er á aðalfundi. Váttryggingaeftirlitið tilnefnir fundarstjóra og skal stjórnin afhenda honum skrá yfir þá sem atkvæðisbærir eru, gerðabók aðalfunda og endurskoðunarbók. Félagið greiðir kostnað við aðalfundinn.

Fái stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar þóknun eða aðrar tekjur af váttryggingum, sem félagið yfirtekur eða lætur af hendi, vegna þátttöku í umboðs- eða miðlunarstarfsemi eða vegna fjárhagslegra hagsmuna í slíkri starfsemi skal Váttryggingaeftirlitinu send tilkynning þar að lútandi.

Stjórn móðurfélags ber að tilkynna Váttryggingaeftirliti þegar mynduð er félagasamstæða og váttryggingafélag öðlast yfirráð í öðru félagi.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu án tafar gera Váttryggingaeftirliti viðvart hafi þeir vitneskju um málefni sem hafa úrslitabýðingu fyrir áframhaldandi starfsemi félagsins.

44. gr.

Ársreikning skal semja fyrir hvert reikningsár. Ársreikningur skal hafa að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, skýringar og upplýsingar um liði utan efnahagsreiknings. Einnig skal semja skýrslu stjórnar sem ásamt ársreikningi myndar eina heild. Reikningsár váttryggingafélags er almanaksárið. Ársreikningur skal gefa glögga mynd af fjárhagsstöðu og rekstrarafkomu váttryggingafélags og skal gerður í samræmi við lög, reglur og góða reikningsskilavenju.

Ársreikningur og skýrsla stjórnar skulu undirrituð af stjórn og framkvæmdastjóra. Hafi stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri mótbárur fram að færa skal viðkomandi undirrita með fyrirvara og gera grein fyrir því í skýrslu stjórnar hvað felst í fyrirvaranum.

Ársreikningur ásamt skýrslu stjórnar skal liggja frammi til afhendingar á afgreiðslustað váttryggingafélags eftir samþykkt hans á aðalfundi.

Ef ársreikningur váttryggingafélags er ekki í samræmi við lög og reglugerðir eða samþykktir félagsins getur Váttryggingaeftirlitið krafist breytinga á reikningnum og að hann verði tekinn á ný til umfjöllunar á félagsfundi og skal félaginu þá settur hæfilegur frestur. Váttryggingaeftirlitið skal birta meginniðurstöður ársreiknings í Lögbirtingablaði.

Ráðherra setur nánari ákvæði um form og innihald ársreiknings og um samstæðureikn-
lugsskil með reglugerð.

Endurskoðun og reikningsskil.

45. gr.

Ársreikningur váttryggingafélags skal endurskoðaður af löggiltum endurskoðanda. Aðalfundur kýs endurskoðendur í samræmi við samþykktir félags. Sé váttryggingafélagið hluti félagasamstæðu skal löggiltur endurskoðandi vera sameiginlegur fyrir samstæðuna í heild. Ef um er að ræða félag af því tagi sem getið er í 2. mgr. 11. gr. getur Váttryggingaeftirlitið gert kröfu um að a.m.k. einn löggiltur endurskoðandi sé sameiginlegur fyrir öll félögin.

Endurskoðandi má ekki eiga sæti í stjórn, vera starfsmaður váttryggingafélags eða starfa í þágu þess að öðru en endurskoðun. Hann má ekki vera skuldugur félaginu, hvorki sem skuldari né ábyrgðarmaður, og sama gildir um maka hans.

Endurskoðendur félags eiga rétt á að sitja stjórnar- og félagsfundi í váttryggingafélagi og er skylt að mæta á aðalfundi æski stjórn eða atkvæðisbær maður þess.

46. gr.

Endurskoðandi skal endurskoða ársreikning váttryggingafélags í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Hann skal með endurskoðun sinni komast að rökstuddri niðurstöðu um áreiðanleika þeirra upplýsinga sem ársreikningurinn veitir og ganga úr skugga um að ársreikningurinn sé gerður í samræmi við lög, reglur, samþykktir og góða reikningsskilavenju. Endurskoðandi skal árita ársreikning, greina frá niðurstöðum endurskoðunarinnar og láta í ljósi álit sitt. Telji endurskoðandi að skýrsla stjórnar hafi ekki að geyma þær upplýsingar sem ber að veita eða sé ekki í samræmi við ársreikninginn skal hann vekja athygli á þeim atriðum í áritun sinni sem hann telur eðlilegt og rétt að komi fram.

Endurskoðendum váttryggingafélags er skylt að veita Váttryggingaeftirlitinu þær upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður endurskoðunar er það óskar.

Birti félag eða samstæða félaga ársreikning opinberlega skal form og orðalag vera í samræmi við hinn áritaða og endurskoðaða ársreikning og með áritun löggilts endurskoðanda. Ef ársreikningur er birtur opinberlega í styttri útgáfu skal auk upplýsinga um fyrirvara við undirritun, ef einhverjir eru, einnig koma fram að um stytta útgáfu sé að ræða.

47. gr.

Vátryggingafélag sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi skal innan 10 daga frá undirritun og innan fjögurra mánaða frá lokum reikningsárs senda Vátryggingaeftirlitinu endurskoðaðan og undirritaðan ársreikning félagsins. Vátryggingaeftirlitið skal setja nánari reglur um þau gögn sem fylgja eiga ársreikningi um starfsemina og nauðsynleg eru til að unnt sé að framfylgja eftirliti í samræmi við lög þessi.

48. gr.

Reki vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, útibú eða veiti þjónustu erlendis skal það láta Vátryggingaeftirlitinu í té upplýsingar um iðgjaldamagn, tjónakostnað og umboðslaun án frádráttar á hlut endurtryggjenda með skiptingu á einstök ríki og starfsemi þar sem útibú er rekið og þar sem þjónusta er veitt. Einnig skal skipting gerð eftir greinaflokkum samkvæmt nánari reglum sem Vátryggingaeftirlitið setur. Upplýsingar þessar um starfsemi í aðildarríkjum skulu sendar hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöldum gistiríkja óski þau þess sérstaklega.

Vátryggingaeftirlitið skal afla hliðstæðra upplýsinga um starfsemi erlendra vátryggingafélaga aðildarríkja hérlandis frá eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja.

49. gr.

Einungis er heimilt að úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta reikningsárs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og óbundnu fé eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað, svo og það fé sem samkvæmt lögum og samþykktum skal lagt í sérstaka sjóði, enda sé ljóst að félagið uppfylli kröfur um tilskilið lágmarks-gjaldþol, þess hafi verið gætt að leggja til hliðar nægilegt fé fyrir vátryggingaskuld félagsins, svo og að settum reglum um mat á eignum félagsins og fyrningu þeirra hafi verið fylgt.

V. KAFLI

Stjórnsýsla. Eftirlit.*Stjórnsýsla.*

50. gr.

Ráðherra vátryggingamála fer með yfirstjórn þeirra málefna sem falla undir lög þessi. Sérstök stofnun, Vátryggingaeftirlitið, annast stjórnsýslu og eftirlit með þeirri starfsemi sem lögin taka til í umboði ráðherra.

Ráðherra skipar forstöðumann Vátryggingaeftirlitsins til sex ára í senn. Forstöðumaður stjórnar daglegum rekstri og gætir þess að stofnunin starfi í samræmi við lög og reglugerðir á hverjum tíma. Forstöðumaður ræður aðra starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins.

Starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins mega ekki vera stjórnarmenn, starfsmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar vátryggingafélags eða annars félags sem er undir eftirliti þess. Þeir mega ekki vera í hagsmuna- eða fjárhagstengslum við slík félög eða samtök þeirra.

Vátryggingaeftirlitið skal árlega birta skýrslu um starfsemi sína. Í skýrslunni skal og greint frá þróun vátryggingastarfseminnar og afkomu vátryggingafélaga og einstakra vátryggingagreina.

Ráðherra setur nánari ákvæði um skipulag og starfsemi Vátryggingaeftirlitsins með reglugerð.

51. gr.

Starfsmenn Vátryggingaeftirlitsins eru bundnir þagnarskyldu. Þeir mega ekki að viðlagðri ábyrgð samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn skýra óviðkomandi aðilum frá því er þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara um viðskipti og rekstur vátryggingafélags og aðra starfsemi sem lög þessi ná til. Sama gildir um endurskoðendur, tryggingastærðfræðinga og sérfræðinga sem starfa á vegum eftirlitsstjórnvalda. Þagnarskylda helst þótt starfsmenn láti af störfum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er heimilt þegar félag er gjaldþrota eða þvinguð slit fara fram að upplýsa um atriði í rekstri einkamála sem þagnarskylda er um og ekki varða þriðja aðila sem á hlut að björgunaraðgerðum vegna félags.

Vátryggingaeftirlitið má veita eftirlitsstjórnvöldum annarra ríkja upplýsingar sé það liður í samstarfi ríkjanna um eftirlit með vátryggingastarfsemi og slík upplýsingagjöf sé gagnleg til að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti. Slíkar upplýsingar má einungis veita með því skilyrði að um þær gildi þagnarskylda í hlutaðeigandi ríki. Sama gildir um upplýsingar sem Vátryggingaeftirlitið fær frá eftirlitsstjórnvöldum annarra aðildarríkja.

Semja má við eftirlitsstjórnvöld þriðju ríkja um skipti á upplýsingum því aðeins að gætt sé þagnarskyldu í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

Upplýsingar, sem bundnar eru þagnarskyldu, má Vátryggingaeftirlitið eingöngu nota í eftirlitsstarfi til að fylgjast með því að skilyrðum til að reka vátryggingastarfsemi sé fullnægt, einkum varðandi vátryggingaskuld, gjaldþol, rekstrar- og bókhaldsleg atriði og innra eftirlit, til að leggja á kvaðir samkvæmt lögum þessum eða þegar málum er varða ákvarðanir Vátryggingaeftirlitsins er skotið til æðra stjórnvalds eða í málarekstri fyrir dómstólum vegna ákvarðana á grundvelli laga um vátryggingastarfsemi.

Ákvæði 1.–5. mgr. koma ekki í veg fyrir upplýsingaskipti milli eftirlitsaðila með vátryggingastarfsemi og þeirra sem hafa eftirlit með lánastofnunum og fjármálastarfsemi eða stjórnvalda sem fjalla um slit og gjaldþrot vátryggingafélaga og hliðstæð mál, eða aðila sem hafa með höndum endurskoðun vátryggingafélaga eða lána- eða annarra fjármálastofnana, þegar það er liður í eftirlitsstarfi eða nauðsynlegri upplýsingamiðlun vegna slita vátryggingafélaga. Upplýsingar, sem þannig eru veittar, skulu bundnar þagnarskyldu.

Upplýsingar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, svo og upplýsingar fengnar með vettvangsrannsóknnum hjá vátryggingafélögum, má ekki láta í té nema með fullu samþykki þeirra eftirlitsstjórnvalda sem öfluðu þessara upplýsinga, svo og eftirlitsstjórnvalda þess aðildarríkis þar sem rannsóknin fór fram.

52. gr.

Vátryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, svo og útibú erlendra vátryggingafélaga utan Evrópsks efnahagssvæðis sem fengið hafa starfsleyfi skv. 71. gr., svo og þeir sem leyfi hafa til vátryggingamiðlunar, sbr. IX. kafla, greiða allan kostnað af starfsemi Vátryggingaeftirlitsins. Fyrir 1. desember ár hvert skal Vátryggingaeftirlitið áætla kostnað við starfsemi sína næsta ár og jafna niður á þessa aðila.

Kostnaði, sem jafnað er árlega á vátryggingafélögin, skal jafna í hlutfalli við bókfærð iðgjöld þeirra samkvæmt ársreikningi viðkomandi reikningsárs. Gera má vátryggingafélagi að greiða allt að 0,33% af bókfærðum frumtryggingaiðgjöldum og 0,04% af bókfærðum fengnum endurtryggingaiðgjöldum, sbr. þó 5. mgr. Eftirlitsgjald útibúa erlendra vátryggingafélaga er reiknað á sama hátt af bókfærðum iðgjöldum. Ráðherra getur heimilað að fengnum tillögum Vátryggingaeftirlitsins að álagður hundraðshluti af bókfærðum frumtryggingaiðgjöldum verði mishár eftir vátryggingagreinum enda mæli sérstakar ástæður með slíku.

Vátryggingaefitirlitið skal áætla bókfærð iðgjöld vátryggingafélaga á yfirstandandi reikningsári á grundvelli síðasta ársreiknings þeirra, verðlagsbreytinga og almennra breytinga á markaðnum. Bókfærð iðgjöld, þannig áætluð, mynda álagningarstofn eftirlitsgjalds til bráðabirgða sem Vátryggingaefitirlitið innheimtir ársfjórðungslega fyrir fram á næsta ári. Þegar ársreikningur vátryggingafélags vegna reikningsársins liggur endanlega fyrir skal Vátryggingaefitirlitið eins fljótt og unnt er endurreikna eftirlitsgjaldið miðað við sama álagningarhlutfall og leiðrétt álagt gjald félags til hækkunar eða lækkunar í þeim ársfjórðungum sem eftir eru á árinu. Þegar reikningsskil Vátryggingaefitirlitsins liggja fyrir um heildarkostnað við starfsemi þess á rekstrarárinu skal eftirlitið, eins fljótt og auðið er, reikna út eftirstöðvar eða inneign félaga og senda tilkynningu um endanlegt eftirlitsgjald með innheimtutilkynningu næsta ársfjórðungs á eftir. Skal greiðsla, á hvorn veginn sem er, innt af hendi með eftirlitsgjaldi þess ársfjórðungs.

Vátryggingaefitirlitið skal leggja gjald á starfsemi vátryggingamiðlara skv. IX. kafla í samræmi við þær reglur sem ráðherra setur.

Vátryggingaefitirlitið getur gert vátryggingafélagi að greiða sérstaklega samkvæmt reikningi kostnað vegna sérstakra kannana sem það telur nauðsynlegt að framkvæma vegna eftirlits með starfsemi á þess vegum og eðlilegt telst að ekki verði jafnað á öll vátryggingafélögin. Á sama hátt má gera vátryggingamiðlara að greiða slíkan kostnað vegna sérstakra kannana sem beinast að starfsemi hans.

Áætlun Vátryggingaefitirlitsins um álagt eftirlitsgjald skal send ráðherra til staðfestingar. Þeir sem gjald er lagt á eiga rétt á upplýsingum hjá Vátryggingaefitirlitinu um það hvernig eftirlitsgjaldið er ákveðið og um þær áætlanir sem lagðar eru til grundvallar útreikningi þess.

Eftirlit.

53. gr.

Vátryggingaefitirlitið hefur eftirlit með vátryggingastarfsemi sem rekin er af vátryggingafélögum og útibúum erlendra vátryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi. Vátryggingaefitirlitið getur krafist þessa aðila um hvers konar gögn og upplýsingar sem það telur nauðsynlegar til að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti með starfseminni. Það hefur óhindraðan og tafarlausan rétt á öllum upplýsingum og gögnum og hefur heimild til að gera þær athuganir á staðnum sem nauðsynlegar eru í því skyni. Vátryggingaefitirlitið getur með sama hætti aflað gagna og gert kannanir hjá félögum sem beint eða óbeint tengjast vátryggingafélögum vegna hliðarstarfsemi, sbr. 11. gr., að því marki sem nauðsyn krefur.

Vátryggingaefitirlitið getur einnig gert allar þær ráðstafanir gagnvart erlendu vátryggingafélagi aðildarríkis sem hér hefur starfsemi, stjórnendum þess eða þeim sem hafa yfirráð í félaginu, sem nauðsynlegar eru til að tryggja að farið sé að lögum, reglum og öðrum stjórnvaldsfyrirmælum og sem fara ber eftir hér á landi, og í því skyni að nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta verði gerðar til að gæta hagsmuna hinna vátryggðu.

Vanræki vátryggingafélag að láta í té þau gögn sem krafist er skv. 1. mgr. eða geri ekki þær ráðstafanir sem Vátryggingaefitirlitið telur nauðsynlegar í framhaldi slíkra kannana innan þess frests sem settur er skal það tilkynna ráðherra um málið og gera tillögur um hvað gera skuli. Áður en ráðherra er tilkynnt um málið skal vátryggingafélagið þó upplýst um að slík tilkynning verði send og hvenær.

54. gr.

Vátryggingaefitirlitið skal a.m.k. árlega kanna gjaldþol og greiðsluþol vátryggingafélaga á grundvelli ársreiknings fyrir næstliðið reikningsár og annarra gagna og upplýsinga um

starfsemina sem nauðsynleg eru til að slík könnun geti farið fram. Vátryggingaeftirlitið leggur mat á það að lokinni könnun hvort skilyrði 29.–33. gr., eftir því sem við á, séu uppfyllt. Hafi Vátryggingaeftirlitið athugasemdir fram að færa skal það tilkynnt félaginu að lokinni könnun. Sé nauðsynlegt að grípa til sérstakra ráðstafana vegna þessa eiga ákvæði XI. kafla við.

Vátryggingaeftirlitið leggur árlega mat á vátryggingaskuld vátryggingafélaga, þar á meðal hvort tekið sé á fullnægjandi hátt tillit til óvissu í mati með nauðsynlegu álagi og að skilyrðum um það sem lagt er fram til jöfnunar vátryggingaskuldinni sé fullnægt, sbr. 34. og 35. gr. Vátryggingafélög skulu í gögnum til Vátryggingaeftirlitsins með ársreikningi gera grein fyrir því hvernig vátryggingaskuldin er ákveðin og hvaða eignir eru tilgreindar til að mæta henni. Vátryggingaeftirlitið getur sett almennar reglur um mat á vátryggingaskuldinni og hvaða gögn skuli fylgja í því sambandi auk ársreiknings.

55. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal, eftir því sem kostur er, fylgjast með vátryggingaskilmálum sem í boði eru hér á landi og gæta þess að þeir séu í samræmi við lög sem hér gilda og góða viðskiptaháttu. Telji Vátryggingaeftirlitið að svo sé ekki skal það gera kröfu um að slíkum ákvæðum verði breytt eða þau verði afnumin. Skylt er að senda Vátryggingaeftirlitinu skilmála lögboðinna vátrygginga fyrir fram, svo og breytingar á þeim, og áður en þeir eru boðnir á vátryggingamarkaði.

Vátryggingaeftirlitið skal einnig fylgjast með iðgjaldagrundvelli vátrygginga með það fyrir augum að iðgjöld, sem í boði eru hér á landi, séu sanngjörn í garð vátryggingataka og í samræmi við þá áhættu sem í vátryggingum felst og eðlilegan rekstrarkostnað. Telji Vátryggingaeftirlitið að svo sé ekki skal með rökstuddum hætti gerð athugasemd. Fullnægjandi gögn um reiknigrundvöll líftrygginga og heilsutrygginga, svo og breytingar á þeim, skulu lögð fyrir Vátryggingaeftirlitið fyrir fram og áður en þessir greinaflokkar eru boðnir á vátryggingamarkaði.

Vátryggingaeftirlitið hefur eftirlit með viðskiptaháttum vátryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, sölustarfsemi þeirra og tjónsuppgjöri. Einnig skal Vátryggingaeftirlitið hafa eftirlit með rekstrarfyrirkomulagi, bókhaldi og innra eftirliti vátryggingafélaga. Vátryggingaeftirlitið skal gera þær kannanir sem það telur nauðsynlegar í þessu efni hjá vátryggingafélögum. Það skal einnig að þessu leyti fylgjast með starfsemi vátryggingafélaga aðildarríkja sem á grundvelli starfsleyfis heimaríkis fá heimild til að bjóða vátryggingar hér á landi og koma á framfæri athugasemdum við hlutaðeigandi félag eða eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef með þarf til úrbóta vegna þess sem Vátryggingaeftirlitið telur að úrskaiðis hafi farið.

Við Vátryggingaeftirlitið skal starfrækt neytendamáladeild sem hefur með höndum upplýsinga- og kvörtunarþjónustu fyrir vátryggingataka og vátryggða hjá vátryggingafélögum. Ráðherra skal setja reglugerð um starfsemi neytendamáladeilda.

Vátryggingaeftirlitið skal ávallt hafa heimild til könnunar á því hjá vátryggingafélögum sem hér reka vátryggingastarfsemi hvort vátryggingaskilmálar, iðgjaldagrundvöllur eða önnur atriði, er snerta starfsemi þeirra eða rekstur, samrýmist lögum og reglum er hér gilda og á rétt á hvers konar gögnum frá vátryggingafélögum þar að lútandi.

VI. KAFLI

Upplýsingaskylda. Val á löggjöf um váttryggingasamninga.*Upplýsingaskylda.*

56. gr.

Áður en gengið er frá váttryggingasamningi, og einstaklingur á í hlut, skal váttryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir hönd þess gefa váttryggingataka ítarlegar upplýsingar um efni þeirrar löggjafar sem samningsaðilar hyggjast semja um að gildi um samninginn. Einnig skal upplýsa um hvaða aðilar hafi með höndum þjónustu vegna kvörtunar- eða ágreiningsmála vegna váttryggingasamninga við váttryggingafélög án þess að skerða rétt hlutaðeigandi til að skjóta málum til dómstóla.

Val á löggjöf um váttryggingasamning ásamt staðfestingu á að váttryggingataki hafi fengið ítarlegar upplýsingar um efni þeirrar löggjafar skal koma fram í samningnum sjálfum eða í fylgigögnum með honum.

57. gr.

Váttryggingataki skal ávallt upplýstur um heiti og aðsetur þess váttryggingafélags sem váttrygginguna býður og váttryggingaáhættuna ber áður en hann er skuldbundinn samkvæmt váttryggingasamningi. Upplýsingarnar skulu ávallt koma fram á bréfum og öðrum tilkynningum til váttryggingataka, svo og heiti og aðsetur aðalstöðva félagsins þegar um útibú er að ræða. Víkja má frá upplýsingaskyldunni skv. 2. málsl. þegar váttryggingaáhættan telst stóráhætta, sbr. 8. gr.

Öll bindandi tilboð, váttryggingasamningar og ígildi þeirra skulu hafa að geyma upplýsingar um heiti og aðsetur þess félags sem ber váttryggingaáhættuna og aðalstöðvar þess. Þegar um ábyrgðartryggingu ökutækja er að ræða og veitt er þjónusta án starfsstöðvar skal nafn og heimilisfang þess fulltrúa félagsins sem annast tjónsuppgjör einnig koma fram.

Váttryggingafélögum með aðalstöðvar í aðildarríki skal heimilt að auglýsa þjónustu sína hér á landi með sama hætti og félög sem hafa fengið starfsleyfi hér á landi enda sé fylgt lögum og reglum sem hér gilda um auglýsingar.

58. gr.

Váttryggingaskilmálar lögboðinna váttrygginga skulu látnir Váttryggingaeftirlitinu í té áður en þeir eru boðnir váttryggingatökum þegar váttryggingaáhættan er hér á landi, sbr. 8. gr., og sama gildir um tæknilegan grundvöll líf- og heilsutrygginga, sbr. 21. gr. Félög, sem fá starfsleyfi skv. 71. gr., skulu með sama hætti láta í té sýnishorn skilmála og iðgjalda-grundvallar annarra váttryggingagreina.

Hver sá sem hefur með höndum sölu váttrygginga á vegum váttryggingafélaga skal framvísa skilríkjum við störf sín sem útgefin eru og undirrituð af því váttryggingafélagi eða félögum sem hann starfar fyrir. Váttryggingaumboðsmenn og váttryggingasölumenn skulu, svo sem unnt er áður en váttryggingasamningur er gerður, upplýsa hlutaðeigandi um iðgjöld og váttryggingaskilmála.

Váttryggingafélög skulu sjá til þess að starfsemi aðila skv. 2. mgr. sé þannig að öflun váttrygginga fari fram með hag váttryggingataka og váttryggðra fyrir augum. Þau skulu einnig sjá til þess að tjónþolar fái fullnægjandi upplýsingar um bótarétt sinn og sundurliðun á því hvernig bætur til þeirra eru ákveðnar.

59. gr.

Váttryggingaskilmálar frumtrygginga, annarra en líftrygginga, sbr. 60. gr., sem boðnir eru vegna váttryggingaáhættu sem hér er og ekki er stóráhætta skv. 8. gr., skulu vera á ís-

lensku eða öðru tungumáli sem váttryggingataka samþykkir og gerir honum kleift, áður en gengið er frá váttryggingasamningi, að tileinka sér þau ákvæði skilmálanna sem skipta máli um innihald þeirra, váttryggingavernd og þau kjör sem í boði eru.

60. gr.

Áður en váttryggingasamningur er gerður í greinaflokkum líftrygginga og öðrum sem leyfi er veitt fyrir skv. 23. gr. og á samningstímanum skal, þegar skuldbinding komst á hér á landi, sbr. 8. gr., váttryggingataka upplýstur skriflega á íslensku um eftirfarandi atriði:

1. Heiti líftryggingafélagsins og félagsform.
2. Heimilisfang aðalstöðva líftryggingafélagsins og, þegar við á, þess útibús sem samningurinn er gerður við.
3. Allar tegundir bóta sem í samningnum felast og um rétt til breytinga á þeim á samningstímanum.
4. Gildistíma líftryggingarinnar.
5. Hvernig samningnum verði sagt upp.
6. Hvernig iðgjöld skuli greidd, hve lengi og hvernig þeim verði breytt á samningstímanum.
7. Hvernig ágóðahluti er reiknaður og hvernig og hvenær hann verði greiddur.
8. Reglur um endurkaup og fríttryggingu og að hvaða marki ábyrgst er að réttur til þess sé fyrir hendi.
9. Sundurliðun iðgjalda á hverja grein líftrygginga (bótategunda) og vegna aukagreina þegar þær eru innifaldar.
10. Um líftryggingar tengdar fjárfestingum: Skilgreiningu á þeim hlutaeiningum sem tengdar eru bótum.
11. Um líftryggingar tengdar fjárfestingum: Hvers eðlis þær eignir eru sem að baki hlutaeiningum eru.
12. Hvernig háttað er rétti váttryggingataka til að hætta við að taka líftrygginguna.
13. Almennar upplýsingar um skatta sem ber að greiða vegna líftryggingarinnar.

Auk líftryggingaskilmála, bæði almennra skilmála og sérskilmála, sem látnir skulu í té, skal váttryggingataka á samningstíma líftryggingar upplýstur skriflega um eftirfarandi:

1. Sérhverjar breytingar varðandi atriði er snerta 1.–2. tölul. 1. mgr.
2. Sérhverjar breytingar varðandi váttryggingaskilmála eða breytingar á lögum er snerta 3.–11. tölul. 1. mgr.
3. Um stöðu inneignar vegna ágóðahluta árlega.

Heimilt er að veita upplýsingar skv. 1. og 2. mgr. á öðru tungumáli en segir í 1. mgr. að fenginni skriflegri beiðni líftryggingataka eða þegar líftryggingataka getur valið um þá lög-gjöf sem gildir um samninginn.

Hafi samningur um líftryggingu til a.m.k. sex mánaða komist á og sé um einstaklingslíftryggingu að ræða skal félagið tilkynna váttryggingataka skriflega um gildistöku samningsins. Váttryggingataka skal hafa 30 daga frest til að segja váttryggingunni upp frá þeim tíma er honum barst tilkynningin. Skrifleg uppsögn leysir aðila undan öllum skyldum sem síðar hefði leitt af samningnum. Réttaráhrif og skilyrði uppsagnar fara að öðru leyti eftir þeim lögum sem um samninginn gilda.

Almenningi skal heimill aðgangur að upplýsingum um þann grundvöll sem útreikningur líftryggingaskuldar og ágóðahlutar er reistur á.

Val á löggjöf um váttryggingasamninga.

61. gr.

Þegar lög þessi kveða á um að löggjöf ríkis skuli beitt er átt við að réttarreglur þess ríkis gildi, að frátöldum reglum um val á löggjöf um váttryggingasamninga.

Ef ríki er meira en ein svæðisbundin eining sem hver um sig hefur eigin réttarreglur um skuldbindingar samkvæmt samningum skal litið á hverja svæðisbundna einingu sem eitt ríki þegar ákveðið er hvaða löggjöf skuli beitt.

Ófrávíkjanlegum réttarreglum, sem gilda hér á landi, skal beitt enda þótt löggjöf annars ríkis sé að öðru leyti lögð til grundvallar váttryggingasamningnum.

Þegar váttrygging er lögboðin gilda um váttryggingasamninginn ófrávíkjanlegar réttarreglur þess ríkis sem leggur á váttryggingaskylduna.

Ólögfestum alþjóðlegum reglum um val á löggjöf, er eiga við um skuldbindingar samkvæmt samningum, skal beitt því aðeins að þær stríði ekki gegn ákvæðum þessara laga.

62. gr.

Lög þess ríkis þar sem skuldbindingin komst á gilda um váttryggingasamning um líftryggingu. Váttryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir þess hönd og váttryggingataki geta þó samið um að löggjöf heimaríkis váttryggingafélagsins gildi um skuldbindinguna, enda heimili löggjöf þess ríkis slíka samninga, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Þegar váttryggingataki líftryggingar er einstaklingur og ekki ríkisborgari þess ríkis þar sem hann hefur að jafnaði aðsetur geta aðilar valið lög þess ríkis þar sem ríkisborgararétturinn er.

Þegar váttryggingataki líftryggingar er lögaðili og skuldbindingin komst á hér á landi en hinn líftryggði hefur að jafnaði aðsetur í öðru ríki eða er ríkisborgari þess ríkis geta aðilar einnig valið löggjöf þess ríkis.

Þegar skuldbindingin komst á annars staðar en á Íslandi og lög þess ríkis leyfa víðtækari samningsrétt en skv. 1. og 2. mgr. geta aðilar valið löggjöf að svo miklu leyti sem löggjöf þess ríkis leyfir.

63. gr.

Í öðrum frumtryggingum en líftryggingum gildir um váttryggingasamninginn löggjöf þess ríkis þar sem váttryggingaáðættan er þegar það er einnig ríkið þar sem váttryggingatakinn hefur að jafnaði aðsetur. Váttryggingafélag eða sá sem gerir samninginn fyrir þess hönd og váttryggingataki geta þó samið um að löggjöf heimaríkis váttryggingafélagsins gildi um skuldbindinguna, enda heimili löggjöf þess ríkis slíka samninga, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Þegar váttryggingaáðættan er annars staðar en þar sem váttryggingataki hefur að jafnaði aðsetur geta aðilar valið hvort sem er um váttryggingasamninginn, löggjöf þess ríkis þar sem váttryggingaáðættan er eða löggjöf þess ríkis þar sem váttryggingatakinn hefur aðsetur að jafnaði.

Þegar váttryggingataki hefur með höndum atvinnustarfsemi og váttryggingaáðættan vegna hennar er í fleiri en einu ríki og váttryggingasamningurinn nær til fleiri en einnar tegundar áhættu geta aðilar valið um löggjöf þessara ríkja eða löggjöf þess ríkis þar sem váttryggingatakinn hefur aðsetur að jafnaði.

Þegar váttryggingaáðættan er annars staðar en á Íslandi og lög þess ríkis leyfa víðtækari samningsrétt en skv. 2. og 3. mgr. geta aðilar valið löggjöf að svo miklu leyti sem löggjöf þess ríkis leyfir.

Þegar áhættan, sem samningurinn tekur til, takmarkast við tjónsatburði sem eiga sér stað í öðru ríki en því þar sem váttryggingaáhættan er geta aðilar ávallt valið löggjöf þess ríkis þar sem tjónsatburðirnir eiga sér stað.

Þegar áhætta í váttryggingum er stóráhætta, sbr. 8. gr., geta aðilar ávallt valið þá löggjöf sem beita skal um váttryggingasamninginn, sbr. þó 3. og 4. mgr. 61. gr.

Hafi aðilar samnings um aðra váttryggingu en líftryggingu ekki samið um val á löggjöf svo að gilt sé og val á löggjöf leiðir ekki af ákvæðum þessara laga gilda réttarreglur þess ríkis sem best telst eiga við um samninginn samkvæmt þessari grein. Þegar ekkert annað er tekið fram skal lagt til grundvallar að ríkið, þar sem váttryggingaáhættan er, eigi best eigi við um samninginn.

Þegar valið hefur verið skv. 7. mgr. en annað ríki meðal þeirra sem til greina geta komið telst eiga betur við um hluta samningsins má velja löggjöf þess ríkis um þann hluta samningsins þegar sérstakar ástæður mæla með því.

VII. KAFLI

Starfsemi erlendra váttryggingafélaga hér á landi.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði.
64. gr.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi hlutað-eigandi eftirlitsstjórnvalda geta stofnsett útibú hér á landi enda sé þeim heimilt að reka váttryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum váttrygginga og váttryggingagreinum í heimaríki sínu.

Óski slíkt félag eftir að stofna útibú hér á landi, sbr. 6. gr., skal Váttryggingaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Áætlunar um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins hér á landi og staðfestingar þess að félagið hafi starfsleyfi í þeim greinaflokkum og váttryggingagreinum sem fyrirhugað er að reka hér á landi.
2. Heimilisfangs útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur og gagna er aflað um starfsemina og öll gögn eru send til.
3. Nafns skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og kemur fram fyrir þess hönd gagnvart dómstólum hér á landi.
4. Yfirlýsingar um að félagið sé aðili að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr.
5. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt og athugasemda vegna fyrirhugaðrar starfsemi ef einhverjar eru.
6. Váttryggingaskilmála lögboðinna váttrygginga sem útibúið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Aður en útibú hefur starfsemi hér á landi skal Váttryggingaeftirlitið upplýsa eftirlitsstjórnvöld heimaríkis um almenn skilyrði ef einhver eru sem um váttryggingastarfsemi útibúsins eiga að gilda hér á landi og um ákvæði er varða almannaheill.

Váttryggingaeftirlitið skal innan tveggja mánaða frá því að framangreind gögn hafa borist tilkynna að félaginu sé heimilt að setja á stofn útibúið og má það að því búna hefja starfsemi.

Allar breytingar varðandi liði 2. mgr. að 5. tölul. undanskildum skal félagið tilkynna Váttryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara. Váttryggingaeftirlitið skal a.m.k. árlega afla vottorðs skv. 5. tölul. um gjaldþol félagsins.

65. gr.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi eftirlitsstjórnvalda geta veitt þjónustu hér á landi án starfsstöðvar enda sé þeim heimilt að reka váttryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum og váttryggingagreinum í heimaríki sínu.

Óski félag eftir að veita þjónustu hér á landi án starfsstöðvar skal Váttryggingaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt.
2. Skrár yfir þá greinaflokka váttrygginga og váttryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrár yfir þær tegundir áhættu sem félagið hyggst váttryggja hér á landi.
4. Yfirlýsingar um að félagið sé aðili að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr. og nafn og aðsetur fulltrúa hér á landi sem hefur með höndum tjónsuppgjör, sbr. 5. mgr.
5. Sýnishorna váttryggingaskilmála lögbodinna váttrygginga sem félagið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Félagið má veita þjónustu hér á landi þegar Váttryggingaeftirlitið hefur tilkynnt að öll gögn skv. 2. mgr. hafi borist eftirlitinu.

Allar breytingar varðandi 2.–5. tölul. 2. mgr. skal félagið tilkynna Váttryggingaeftirlitinu með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara. Váttryggingaeftirlitið skal afla vottorðs skv. 1. tölul. 2. mgr. a.m.k. árlega.

Félag, sem veitir þjónustu án starfsstöðvar skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr., skal sjá til þess að þeir sem kröfu eiga á bótum vegna tjóns hér á landi séu ekki lakar settir en aðrir vegna þess að starfsstöð er ekki fyrir hendi. Fulltrúi skv. 4. tölul. 2. mgr. skal afla allra nauðsynlegra gagna vegna tjóns og hafa allar heimildir til að greiða bætur og koma fram fyrir hönd félagsins hér á landi. Honum skal einnig skylt að veita lögbærum aðilum hér á landi upplýsingar um hvort lögmæltar ökutækjatrýggingar séu fyrir hendi og um gildistíma. Fulltrúinn hefur ekki með höndum önnur verkefni fyrir félagið hér á landi en tilgreind eru í þessari málsgrein.

66. gr.

Eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eða fulltrúum sem þau tilnefna er heimilt, eftir að hafa tilkynnt það Váttryggingaeftirlitinu, að gera þær vettvangskannanir hjá váttryggingafélögum sem þau hafa veitt starfsleyfi og hér reka starfsemi og sem nauðsynlegar eru til þess að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti með starfsemi útibúa aðildarríkja hér á landi. Váttryggingaeftirlitið hefur heimild til að taka þátt í þessum könnunum. Kostnaður vegna þessa greiðist af eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis.

67. gr.

Váttryggingaeftirlitið skal veita eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja upplýsingar um starfsemi útibúa hér á landi til að þau geti lagt heildarmat á gjaldþol váttryggingafélaga sem hér starfa og eru undir eftirliti þeirra.

Váttryggingaeftirlitið getur gripið til allra ráðstafana sem nauðsynlegar eru til að tryggja hagsmuni váttryggingataka og váttryggðra uppfylli félagið ekki tilskilin skilyrði um gjaldþol eða váttryggingaskuldina. Það skal, þegar þörf krefur, gera ráðstafanir til að banna félaginu frjálsa ráðstöfun eigna sem er að finna hér á landi eða takmarka í samræmi við ákvæði gildandi laga þar að lútandi að höfðu samráði við eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef kostur er.

Vátryggingaeftirlitið getur bannað erlendu vátryggingafélagi sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu að starfa áfram ef það með grófum hætti og ítrekað brýtur ákvæði laga þessara eða reglugerða settra samkvæmt þeim eða ákvæði annarra laga sem eiga við um fjármálastarfsemi og ekki hefur verið unnt með kröfum eða aðgerðum samkvæmt þessum lögum að fá úr því bætt sem úrskæðis hefur farið.

68. gr.

Óski vátryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, eftir því að flytja vátryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem hefur starfsstöð á Evrópsku efnahagssvæði geta eftirlitsstjórnvöld heimaríkis hins fyrrnefnda heimilað flutning stofnsins að fenginni staðfestingu eftirlitsstjórnvalda heimaríkis hins síðarnefnda um að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að lokinni yfirtöku stofnsins og að höfðu samráði við Vátryggingaeftirlitið. Þegar vátryggingaáhættan er hér á landi þarf ávallt samþykki Vátryggingaeftirlitsins til að flutningurinn geti átt sér stað. Ákvæði 2. mgr. 86. gr. gilda um tilkynningar í Lögbirtingablað vegna vátryggingastofns sem fluttur er þegar vátryggingaáhættan er hér. Um réttindi og skyldur vátryggingataka, vátryggðra og annarra samkvæmt vátryggingasamningum fer skv. 4. mgr. 86. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal láta í té álit sitt innan þriggja mánaða frá því að beiðni um flutninginn barst, ella skal litið svo á að afstaða þess til flutningsins sé jákvæð.

69. gr.

Afturkalli eftirlitsstjórnvöld heimaríkis starfsleyfi félags sem hefur útibú eða veitir þjónustu hér á landi skal Vátryggingaeftirlitið að fenginni tilkynningu þar um gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til frekari vátryggingasamninga hér á landi. Skal haft samstarf við hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld í því skyni að tryggja hagsmuni vátryggingataka og vátryggðra svo sem kostur er og eiga ákvæði 67. gr. við um takmörkun eða bann á frjálsri ráðstöfun eigna þegar nauðsyn krefur.

70. gr.

Vátryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, skal tilkynna til vátryggingafélagaskrár allar breytingar á þeim atriðum sem kveðið er á um í 22. gr. og við geta átt. Sé gerð ný rekstraráætlun skv. 24. gr. skal hún einnig send.

Vátryggingaeftirlitið getur gert kröfu um að öll gögn, sem ber að senda eftirlitinu vegna starfseminnar hér á landi, séu á íslensku í þýðingu löggilts skjalabýðanda.

Erlend vátryggingafélög hér á landi með aðalstöðvar utan Evrópsks efnahagssvæðis.

71. gr.

Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar utan Evrópsks efnahagssvæðis sem leyfi hafa til að reka vátryggingastarfsemi í heimalandi sínu geta fengið leyfi til að reka starfsemi í útibúi hér á landi í samræmi við lög þessi enda hafi íslensk vátryggingafélög ekki lakari rétt í heimalandi þeirra.

Áður en vátryggingafélög með aðalstöðvar utan svæðisins fá starfsleyfi hér á landi skulu aðilar að samningnum um Evrópskt efnahagssvæði hafa samráð um leyfisveitinguna.

Félagið skal skráð hér á landi og það skal tilnefna einn aðalumboðsmann sem Vátryggingaeftirlitið samþykkir er komi fram fyrir þess hönd í málefnum er varða starfsemina og hafi heimild til að skuldbinda félagið vegna starfsemi þess hér á landi. Hann skal vera búsettur hér á landi, hafa náð tuttugu ára aldri, hafa óflekkað mannorð og má aldrei hafa verið sviptur forræði á búi sínu.

Félagið skal hafa varnarþing hér á landi að því er varðar starfsemi þess hér og má lög-sækja það fyrir dómstólum á Íslandi til fullnustu á kröfum sem stofnast hafa vegna starf-seminnar.

72. gr.

Umsókn um starfsleyfi og um skráningu í váttryggingafélagaskrá skal send Váttrygginga-efitirlitinu og gögn samkvæmt 21.–24. gr. skulu fylgja umsókn eftir því sem við getur átt og nauðsynleg eru til þess að það geti metið umsóknina. Sýnishorn váttryggingaskilmála og iðgjaldagrundvallar í þeim greinum sem félagið hyggst reka hér á landi skulu einnig fylgja umsókn.

Félagið skal uppfylla skilyrði III. kafla um gjaldþol er miðast við starfsemi þess hér og skulu fjármunir sem því svarar vera til ráðstöfunar hér á landi. Fjárhæð samsvarandi fjórð-ungi þess lágmarks sem krafist er skal lögð fram sem geymslufé í upphafi og varðveitt á stað sem Váttryggingaefitirlitið samþykkir. Geymsluféð skal einungis notað til að tryggja að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar vegna gerðra váttryggingasamninga hér á landi. Einstakir váttryggðir geta ekki gert kröfu um fullnustu greiðslu nema að því marki sem það að mati Váttryggingaefitirlitsins skerðir ekki rétt annarra váttryggðra til fullnustu á váttrygg-ingaskuldbindingum félagsins.

Félagið skal ávaxta hér á landi fjármuni er samsvara váttryggingaskuld þess vegna starf-seminnar hér eins og þær eru samkvæmt útreiknings- og matsreglum er gilda hér á landi. Enn fremur skal fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

Váttryggingaefitirlitið skal upplýsa aðildarríki um það, áður en afstaða er tekin til um-sóknarinnar, þegar dótturfélag móðurfélags með aðalstöðvar í þriðja ríki sækir um starfs-leyfi hér á landi og ef aðilar öðlast, beint eða óbeint, hlut í váttryggingafélagi með starfsleyfi hér á landi þannig að hið síðarnefnda verði dótturfélag hins fyrrnefnda.

73. gr.

Aðalumboðsmaður skal senda Váttryggingaefitirlitinu ársreikning hins erlenda félags, svo og ársreikning vegna starfseminnar hér á landi, eigi síðar en mánuði eftir að þeir hafa verið samþykktir ásamt ársskýrslu með undirritun stjórnar og áritun endurskoðanda. Ársreikning-ur vegna starfseminnar hér á landi skal berast eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok hvers reikningsárs. Tilskilin gögn samkvæmt reglum sem Váttryggingaefitirlitið setur skulu fylgja, þar á meðal gögn skv. 34. og 35. gr. um þær eignir sem koma eiga á móti váttryggingaskuld-inni.

Aðalumboðsmaður skal án tafar tilkynna Váttryggingaefitirlitinu skriflega geri eftirlits-stjórnvöld í heimalandi félagsins athugasemd við starfsemi þess, hafi greiðslustöðvun verið ákveðin, ákvörðun verið tekin um að slíta félaginu eða bú þess tekið til gjaldþrotaskipta.

74. gr.

Brjóti félagið lög og reglugerðir um váttryggingastarfsemi eða vanræki skyldur sínar samkvæmt þeim þannig að hagsmunum váttryggingataka og váttryggðra sé stefnt í hættu, skal Váttryggingaefitirlitið veita félaginu tiltekinn frest til að gera nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta. Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan þess frests og telji Váttrygg-ingaefitirlitið að hagsmunir váttryggingataka og váttryggðra séu í hættu getur eftirlitið útnefnt nýjan aðalumboðsmann til að ljúka viðskiptum og uppgjöri vegna starfseminnar hér á landi. Hefur hann í því skyni leyfi til ráðstöfunar á eignum félagsins hér á landi að því marki er Váttryggingaefitirlitið heimilar.

75. gr.

Ráðherra getur að fenginni tillögu Vátryggingaeftirlitsins afturkallað starfsleyfi félagsins uppfylli félagið ekki lengur skilyrði fyrir starfsleyfinu eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum þessum.

Þegar starfsleyfi félags er afturkallað tekur Vátryggingaeftirlitið ákvörðun um hvort þess skuli freistað að yfirfæra vátryggingastofninn til eins eða fleiri vátryggingafélaga sem reka vátryggingastarfsemi hér á landi eða hvort félagið skuli á annan hátt reyna að ljúka skuldbindingum sínum vegna vátryggingasamninga sem gerðir hafa verið. Þegar rekin er líftryggingastarfsemi getur Vátryggingaeftirlitið ákveðið að líftryggingastofninum verði komið undir sérstaka stjórn, sbr. 94. gr.

Við afturköllun á starfsleyfi félags getur Vátryggingaeftirlitið takmarkað eða bannað félaginu yfirráð yfir fjármunum sínum og eignum.

76. gr.

Félagið skal máð úr vátryggingafélagaskrá missi það starfsleyfi skv. 75. gr., enda sé viðskiptum þess og uppgjöri skuldbindinga hér á landi að fullu lokið.

Tilkynni félag að það óski eftir að hætta starfsemi hér á landi og að starfsstöð þess verði máð úr vátryggingafélagaskrá skal það því aðeins gert að Vátryggingaeftirlitið áliti að starfsstöðin þurfi ekki að starfa áfram vegna skuldbindinga sem á henni hvíla. Sama gildir sé enginn aðalumboðsmaður félagsins hér á landi og enginn hafi verið útnefndur innan frests sem Vátryggingaeftirlitið hefur sett. Getur eftirlitið þá útnefnt aðalumboðsmann í samræmi við ákvæði 74. gr.

Leysa má geymslufélag sem lagt er til hliðar skv. 72. gr. þá fyrst er starfsleyfi félagsins hefur verið afturkallað og félagið getur sannað að staðið hafi verið við allar skuldbindingar félagsins hér á landi, eða að nógu há trygging fyrir skuldbindingum hafi að mati Vátryggingaeftirlitsins verið lögð fram.

VIII. KAFLI

Starfsemi vátryggingafélaga erlendis sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi.

77. gr.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og óskar eftir að starfrækja útibú í öðru aðildarríki Evrópsks efnahagssvæðis, skal tilkynna það Vátryggingaeftirlitinu og leggja fram eftirfarandi gögn:

1. Heiti og heimilisfang útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur.
2. Nafn skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og koma fram á þess vegum gagnvart dómstólum í aðildarríkinu.
3. Áætlun um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins.
4. Skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hyggst reka.
5. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. í l. mgr. 22. gr.

Hafi Vátryggingaeftirlitið ekki athugasemdir fram að færa varðandi fyrirhugaða starfsemi, fjárhagsstöðu eða hæfi og faglega kunnáttu stjórnenda eða hins skipaða fulltrúa útibúsins skal Vátryggingaeftirlitið, innan þriggja mánaða frá því að öll framangreind gögn hafa borist, senda eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis gögnin ásamt vottorði um að félagið uppfylli skilyrði um gjaldþol skv. 29.–33. gr. eftir því sem við á. Jafnframt skal félaginu send tilkynning um að umrædd gögn hafi verið send.

Vátryggingaeftirlitið getur látið hjá líða að senda gögn skv. 1. og 2. mgr. hafi það ástæðu til að draga í efa að rekstrarleg uppbygging eða fjárhagsstaða sé viðhlítandi sem undirstaða fyrirhugaðrar starfsemi. Tilkynning um að framangreind gögn verði ekki send eftirlitsstjórnvöldum viðkomandi aðildarríkis skal send féluginu innan þriggja mánaða og ástæður þess tilgreindar skriflega.

Félagið má stofnsetja útibúið og hefja starfsemi þegar orðsending hefur borist frá eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis eða ef engin slík orðsending hefur borist tveimur mánuðum eftir að öll gögn skv. 1. og 2. mgr. hafa borist til þeirra.

Allar breytingar varðandi atriði 1. mgr. skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

78. gr.

Óski vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, eftir því að veita þjónustu í öðru aðildarríki án þess að hafa þar starfsstöð skal félagið tilkynna það Vátryggingaeftirlitinu ásamt upplýsingum um í hvaða greinaflokki vátrygginga eða vátryggingagreinum fyrirhugað er að veita þjónustu. Vátryggingaeftirlitið skal innan mánaðar senda eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi aðildarríkis eftirtalin gögn og skal féluginu jafnframt tilkynnt að upplýsingarnar hafi verið sendar:

1. Vottorð um að gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild sé fullnægjandi.
2. Skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrá yfir greinaflokka og vátryggingagreinar sem félagið hyggst reka í aðildarríkinu.
4. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að veita þjónustu skv. 10. tölul. 1. mgr. 22. gr. og nafn og heimilisfang sérstaks fulltrúa sem annast tjónsuppgjör í þeirri grein.

Félagið má veita þjónustu frá þeim tíma er það hefur fengið tilkynningu um að upplýsingar skv. 1. mgr. hafi verið sendar og móttaka þeirra hefur verið staðfest.

Sendi Vátryggingaeftirlitið ekki framangreindar upplýsingar á tilskildum tíma skal það greina féluginu frá ástæðum þess innan sömu tímamarka.

Allar breytingar skal félagið tilkynna Vátryggingaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

79. gr.

Hafi vátryggingafélag, sem hefur fengið starfsleyfi hér á landi, í hyggju að hefja starfsemi í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins skal það tilkynnt Vátryggingaeftirlitinu fyrir fram ásamt lýsingu á fyrirhugaðri starfsemi og öðrum upplýsingum sem Vátryggingaeftirlitið óskar eftir og telur nauðsynlegar.

Ákvæði 77. og 78. gr. gilda einnig um vátryggingafélög með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi til að reka útibú en hafa í hyggju að hefja starfsemi í aðildarríki. Vátryggingaeftirlitið getur þó tekið sér lengri fresti til afgreiðslu mála en þar eru tilgreindir. Skal það hafa samráð við eftirlitsstjórnvöld aðildarríkja áður en tekin er afstaða til umsóknarinnar.

IX. KAFLI Vátryggingamiðlun.

Skilgreining. Umsókn um starfsleyfi.

80. gr.

Með vátryggingamiðlun og vátryggingamiðlara er í lögum þessum átt við lögaðila eða einstakling sem starfar sjálfstætt og veitir einstaklingum og öðrum upplýsingar, faglega ráðgjöf og aðstoð við að koma á vátryggingasamningi í frumtryggingum eða við framkvæmd ákvæða slíks samnings gagnvart vátryggingafélagi og:

1. starfar óháður einstökum vátryggingafélögum eða
2. miðlar til tiltekinna vátryggingafélaga, eins eða fleiri, án þess að um starfsstöð vátryggingafélags skv. 6. gr. sé að að ræða.

Þegar lögaðili rekur vátryggingamiðlun á heitið vátryggingamiðlari við um þá starfsmenn sem starfa samkvæmt skilgreiningu 1. mgr.

81. gr.

Vátryggingamiðlari, sem hyggst starfa hér á landi, skal senda Vátryggingaeftirlitinu skriflega umsókn um starfsleyfi.

Skilyrði starfsleyfis er búseta hér á landi, að menn séu fjárráða, hafi óflekkað mannorð, hafi náð tuttugu ára aldri og hafi aldrei verið sviptir forræði á búi sínu, búi yfir þeirri þekkingu sem nauðsynleg er til starfans, hafi engin fjárhagsleg tengsl af neinu tagi vegna eignaraðildar eða hagsmuna, annarra en tengjast þeim vátryggingasamningum sem komið er á, og teljist að öðru leyti hæfir til að reka þessa starfsemi á viðhlítandi hátt. Þeir skulu einnig leggja fram vottorð um gilda starfsábyrgðartryggingu til að bæta tjón sem kann að hljóta vegna starfa þeirra og þeir eru bótaskyldir fyrir. Ríkisborgarar hins Evrópska efnahagssvæðis eru undanþegnir búsetuskilyrðinu. Ráðherra er heimilt að veita ríkisborgurum þriðju ríkja sömu undanþágu.

Starfsleyfi vátryggingamiðlara hér á landi skal bundið við tiltekna greinaflokka vátrygginga, sbr. 22. og 23. gr., eða skaðatryggingar, persónutryggingar eða frumtryggingar í heild.

Vátryggingamiðlara er óheimilt að hefja starfsemi fyrir en hann hefur fengið starfsleyfi ráðherra. Vátryggingaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi vátryggingamiðlara. Þeim er skylt að veita því allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að unnt sé að framfylgja eftirliti með starfsemiinni í samræmi við lög þessi. Vátryggingaeftirlitið hefur heimild til að gera vettvangskönnun í því skyni ef þörf er á.

Vátryggingamiðlari má ekki miðla frumtryggingum til annarra vátryggingafélaga en þeirra sem starfsleyfi hafa hér á landi eða heimild hafa til að veita hér þjónustu.

Ráðherra setur nánari ákvæði með reglugerð um skilyrði starfsleyfis og um starfsábyrgðartryggingu, þar á meðal um fjárhæð vátryggingar og lágmarksskilyrði hennar, svo og um skil á gögnum og um skráningu.

82. gr.

Vátryggingamiðlari skv. 1. tölul. 1. mgr. 80. gr. má ekki taka við þóknun eða greiðslum af neinu tagi frá vátryggingafélagi, nema vegna vátryggingasamninga sem komið hefur verið á milli vátryggingafélagsins og vátryggingataka.

Vátryggingamiðlari má taka við iðgjöldum fyrir hönd vátryggingafélags samkvæmt skriflegri heimild þess. Fjármunum, sem vátryggingamiðlari veitir viðtöku fyrir hönd vátryggingafélags eða vátryggingataka vegna vátryggingasamnings eða við undirbúning og gerð þeirra, skal svo fljótt sem auðið er skilað til réttis aðila. Fjármunum þessum skal miðlarinn að öllu leyti halda aðgreindum frá öðrum fjármunum í hans eigu eða vörslu.

Vátryggingamiðlari skal í hvívetna leysa störf sín af hendi svo sem góðar venjur í vátryggingaviðskiptum bjóða. Hann skal liðsinna báðum aðilum og gæta hagsmuna þeirra og gæta þess að aðila séu ekki settir ólögmætir, ósanngjarnir eða óeðlilegir kostir í samningum. Vátryggingamiðlara er skylt að upplýsa þá sem hann starfar fyrir um umboðslaun og þóknun sem hann þiggur vegna viðskiptanna fari þeir fram á það sérstaklega. Vátryggingamiðlara er skylt að veita Vátryggingaefirtirlitinu allar upplýsingar sem það óskar um vátryggingasamninga sem hann hefur komið á.

Upplýsingaskylda.

83. gr.

Vátryggingamiðlari skal veita vátryggingataka þær upplýsingar og aðstoð sem hann þarf á að halda til að geta metið skilmála og kjör vátrygginga sem í boði eru og vátryggingabörf áður en vátryggingasamningur er gerður og skal vátryggingamiðlarinn gæta upplýsingaskyldu skv. VI. kafla áður en gengið er frá vátryggingasamningi. Hann skal gera vátryggingafélaginu fullnægjandi grein fyrir tegund og umfangi vátryggingaáhættunnar til að félagið geti gert vátryggingataka tilboð. Hann skal einnig, eftir að samningur er kominn á, veita vátryggingataka leiðbeiningar og ráðgjöf, þar á meðal verði tjón er fellur undir vátryggingasamninginn.

84. gr.

Vátryggingamiðlari skal láta koma fram í öllu sem til almennings fer um starfsemina að hún sé skráð hér á landi, sbr. 85. gr., og um tengsl sín við einstök vátryggingafélög, sbr. 80. gr.

Vátryggingamiðlari skal árlega senda Vátryggingaefirtirlitinu greinargerð um það hvernig þeir samningar, sem hann hefur komið á, dreifast á einstök vátryggingafélög.

Ársreikning vátryggingamiðlunar eða vátryggingamiðlara skal senda Vátryggingaefirtirlitinu innan mánaðar frá samþykkt hans, þó eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok reikningsárs. Ársreikningurinn skal undirritaður af vátryggingamiðlara og þegar við á af stjórn og framkvæmdastjóra, endurskoðaður og áritaður af löggiltum endurskoðanda. Ársreikningi skal fylgja greinargerð, sbr. 2. mgr.

Skráning.

85. gr.

Vátryggingaefirtirlitið skal halda skrá yfir þá sem leyfi hafa til vátryggingamiðlunar hér á landi. Skrá skal nafn, aðsetur, greinaflokkar vátrygginga sem heimild er til að miðla, útgáfudag starfsleyfis og hvort miðlarinn starfar óháður eða í tengslum við einstök félög. Þegar vátryggingamiðlun er skráð skal einnig skrá nöfn þeirra starfsmanna sem heimild hafa til að starfa sem vátryggingamiðlarar.

Þeir sem skráðir hafa verið og leyfi hafa fengið til vátryggingamiðlunar hér á landi skulu greiða gjald til Vátryggingaefirtirlitsins sem ráðherra ákveður vegna kostnaðar sem eftirlit með starfsemi hufur í för með sér, sbr. 52. gr.

Vanræki vátryggingamiðlari gróflega skyldur sínar og séu skilyrði leyfis til vátryggingamiðlunar ekki lengur uppfyllt samkvæmt lögum þessum skal Vátryggingaefirtirlitið þegar í stað afturkalla starfsleyfi. Vátryggingaefirtirlitinu er þó heimilt, áður en til þess kemur, að veita frest til nauðsynlegra úrbóta og eftir atvikum að veita viðvörun telji eftirlitið það fullnægjandi. Sé skráningarskyld vátryggingamiðlun rekin án leyfis skal Vátryggingaefirtirlitið gera kröfu um að slíkri starfsemi verði hætt og gera nauðsynlegar ráðstafanir til að framfylgja þeirri kröfu.

Birta skal í Lögbirtingablaði skráningu váttryggingamiðlara og árlega lista yfir þá sem heimild hafa til váttryggingamiðlunar.

X. KAFLI

Yfirlýsing váttryggingastofna. Samruni félaga.

Yfirlýsing.

86. gr.

Óski váttryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, eftir að flytja váttryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem einnig hefur fengið starfsleyfi hér á landi skulu bæði félögin senda Váttryggingaeftirlitinu umsókn um færsluna ásamt drögum að samkomulagi milli félaganna og þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Váttryggingaeftirlitið kannar umsóknina með hliðsjón af hag beggja félaganna og hvort ástæða sé til að ætla að færslan geti skaðað váttryggingataka og váttryggða hjá félögunum.

Telji Váttryggingaeftirlitið að synja beri um leyfi til yfirlýsingunnar skal það án tafar tilkynnt félögunum. Að öðrum kosti, og sé um að ræða váttryggingaáhættu hér á landi, sbr. 8. gr., skal Váttryggingaeftirlitið birta tilkynningu í Lögbirtingablaði vegna yfirlýsingalubeiðinnar og óska eftir skriflegum athugasemdum váttryggingataka og váttryggðra innan tiltekins frests sem eigi má vera skemmri en einn mánuður. Félagið skal auglýsa fyrirhugaða yfirlýsingu og hvenær tilkynningin var birt í Lögbirtingablaði.

Váttryggingaeftirlitið veitir leyfi til færslunnar að liðnum fresti skv. 2. mgr. telji það, að teknu tilliti til þeirra athugasemda sem fram hafa komið, að orðið skuli við yfirlýsingalubeiðinni.

Réttindi og skyldur váttryggingataka, váttryggðra og annarra samkvæmt váttryggingasamningum halda sjálfkrafa gildi sínu við flutninginn. Váttryggingatakar geta sagt upp váttryggingasamningi sínum við félagið frá þeim degi er flutningur stofnsins á sér stað tilkynni þeir uppsögn skriflega innan mánaðar frá flutningsdegi.

87. gr.

Váttryggingaeftirlitið getur heimilað váttryggingafélagi, sem hér hefur fengið starfsleyfi og óskar eftir, að flytja váttryggingastofn sinn hér að nokkru eða öllu leyti til annars félags með starfsstöð á Evrópsku efnahagssvæði staðfesti eftirlitsstjórnvöld heimaríkis þess félags sem tekur við stofninum að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að teknu tilliti til hins yfirlýsinga stofns. Skilyrði er ávallt að eftirlitsstjórnvöld í því aðildarríki þar sem váttryggingaáhættan er, sbr. 8. gr., veiti samþykki sitt fyrir yfirlýsingunni. Ákvæði 86. gr. gilda um yfirlýsinguna.

Váttryggingaeftirlitið getur einnig heimilað útibúi váttryggingafélags með aðalstöðvar utan hins Evrópska efnahagssvæðis, sem hefur starfsleyfi hér á landi, að flytja váttryggingastofn sinn hér að nokkru eða öllu leyti til annars váttryggingafélags og gilda þá einnig ákvæði 86. gr. um yfirlýsinguna.

Um yfirlýsingu vegna stofna váttryggingafélaga með aðalstöðvar á Evrópsku efnahagssvæði, sem hér reka útibú eða veita þjónustu, fer samkvæmt ákvæðum 68. gr.

Samruni.

88. gr.

Óski váttryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, eftir því að samruni eigi sér stað með yfirtöku eins eða fleiri váttryggingafélaga með slitum þeirra, þannig að allar eignir og skuldir verði yfirlýsingar að öllu leyti án þess að til skiptameðferðar komi, skulu öll félögin senda Váttryggingaeftirlitinu umsókn ásamt drögum að samkomulagi milli félaga

um samrunann og með þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Sama gildir óski tvö eða fleiri váttryggingafélög eftir því að samruni með stofnun nýs váttryggingafélags eigi sér stað með slitum án skiptameðferðar þannig að allar eignir og skuldir verði yfirfærðar til hins nýja félags. Skilyrði samruna er að leyfi til yfirfærslu váttryggingastofna sé veitt, sbr. 86. gr.

Ákvæði 1. mgr. eiga einnig við um félög skv. 11. gr. sem óska eftir að yfirfæra eignir og skuldir að öllu leyti án skiptameðferðar til váttryggingafélags.

Heimila má að samruni með yfirtöku eða með stofnun nýs félags geti farið fram þótt eitt eða fleiri félaga sem yfirtekin eru, eða lögð verða niður, gangist undir skiptameðferð, að því tilskildu að sá kostur sé bundinn við félög sem hafa ekki enn hafist handa við að úthluta eignum sínum til eigenda.

89. gr.

Í drögum að samkomulagi um samruna, sem fylgja skulu umsókn, skal m.a. koma fram hvernig greiðslum er hátað fyrir hluti í félögum sem hætta váttryggingastarfsemi, hvenær hlutir sem kunna að vera notaðir sem greiðsla veiti rétt til arðs og annarra réttinda, hvaða réttindi eigendur hluta í félagi sem hætta starfsemi öðlast í því félagi sem tekur við eignum og skuldum, svo og aðrar ráðstafanir sem kunna að hafa í för með sér breytingar á réttindum eigenda. Einnig skal koma fram hvort stjórnarmenn, fulltrúaráðsmenn eða framkvæmdastjórnar skuli njóta sérstakra hlunninda og þá hverra.

Lögð skulu fram staðfest reikningsuppgjör sem sýna eignir og skuldir hvers félags á þeim degi þegar samruni er fyrirhugaður ásamt sameiginlegri upphafsstöðu eftir samrunann og má uppgjörið ekki vera meira en sex mánaða gamalt þegar ákvörðun er tekin um að samruni eigi sér stað. Váttryggingaeftirlitið getur þó heimilað að miðað sé við ársuppgjör félaganna í lok síðasta reikningsárs.

Eigi samruni sér stað með stofnun nýs félags skulu drög að nýjum samþykktum þess einnig lögð fram. Sama gildir verði gerðar breytingar á samþykktum félaga, aðrar en breytingar á nafni.

Váttryggingaeftirlitið veitir leyfi til samrunans. Starfsleyfi félags eða félaga, sem hætta váttryggingastarfsemi, skulu afturkölluð frá þeim degi er Váttryggingaeftirlitið tiltekur og félagið eða félögin máð úr váttryggingafélagaskrá.

XI. KAFLI

Sérstakar ráðstafanir. Brottfall starfsleyfis. Félagsslit.

Sérstakar ráðstafanir.

90. gr.

Uppfylli váttryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, ekki lágmarkskröfur um gjaldþol samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma skal félagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og á hvern hátt markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Váttryggingaeftirlitið sem ákveður hvort þær ráðstafanir sem gera á teljist fullnægjandi.

Sé gjaldþol váttryggingafélags minna en þriðjungur þess sem tilskilið er eða minna en sú lágmarksfjárhæð sem tilgreind er fyrir þá starfsemi sem félagið rekur, sbr. 33. gr., hvort sem hærra er, skal áætlun skv. 1. mgr. miða að því að rétta við fjárhag félagsins á skömmum tíma og skal Váttryggingaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest í því efni.

Sé váttryggingaskuld félags vanmetin samkvæmt ársuppgjöri eða á öðrum tíma að mati Váttryggingaeftirlitsins eða hafi fjárhagsstaða þess með öðrum hætti versnað þannig að tilskildar kröfur um gjaldþol eru ekki uppfylltar skal með sama hætti grípa til viðeigandi ráðstafana.

Vátryggingaeftirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun vátryggingafélags, sem hér hefur fengið starfsleyfi, á fjármunum sínum og eignum sé það liður í aðgerðum til að koma fjárhag þess á réttan kjöl, sbr. 1.–3. mgr. Ákvörðun þessa efnis skal tilkynna eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eftir því sem við á.

Starfi félagið eftir sérstakri rekstraráætlun, sbr. 24. gr., og hafi fjárhagsstaða félagsins versnað miðað við þessa áætlun skal Vátryggingaeftirlitið taka ákvörðun um nauðsynlegar ráðstafanir og gera kröfu um að ný rekstraráætlun til þriggja ára verði lögð fram ef þörf er á.

Brottfall starfsleyfis.

91. gr.

Sinni vátryggingafélag ítrekað ekki tilmælum Vátryggingaeftirlits um ráðstafanir til að meta á fullnægjandi hátt vátryggingaskuld sína eða að tryggja örugga ávöxtun fjármuna sem ætlað er að mæta henni, brjóti lög og reglugerðir um vátryggingastarfsemi eða samþykktir sem það starfar eftir skal Vátryggingaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest til að gera nauðsynlegar úrbætur.

Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan settra tímamarka getur Vátryggingaeftirlitið lagt til við ráðherra að starfsleyfi félagsins verði afturkallað. Vátryggingaeftirlitið getur þó veitt frekari frest telji það líkur benda til að þær ráðstafanir, sem félagið hefur þegar gert, muni innan skamms tíma hafa í för með sér tilskildar úrbætur.

Einnig má afturkalla starfsleyfi nýti félag leyfið ekki innan tólf mánaða frá útgáfu þess eða starfsemin hafi legið niðri í sex mánuði eða meira.

92. gr.

Vátryggingaeftirlitið skal leggja til við ráðherra að starfsleyfi vátryggingafélags verði afturkallað hafi félagið ekki gert nauðsynlegar ráðstafanir til að rétta við fjárhag sinn, uppfylli félagið ekki lengur skilyrði starfsleyfis eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum og reglugerðum um vátryggingastarfsemi þannig að hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra sé stefnt í hættu.

Afturköllun starfsleyfis skal ávallt studd ítarlegum rökum og tilkynnt hlutaðeigandi félagi skriflega.

Afturkalli ráðherra starfsleyfi skal Vátryggingaeftirlitið tilkynna það eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja er gera skulu allar viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til nýrra vátryggingaskuldbindinga innan lögsögu þeirra, í útibúi eða með því að veita þar þjónustu. Vátryggingaeftirlitið skal með hagsmuni vátryggingataka og vátryggðra fyrir augum og í samráði við önnur hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld takmarka, eftir því sem nauðsyn krefur, frjálsa ráðstöfun eigna félagsins þegar vátryggingaskuldin er vanmetin, skilyrðum um gjaldþol er ekki fullnægt og hættu er á versnandi fjárhagsstöðu félagsins sé ekki gripið til ráðstafana.

Félagsslit.

93. gr.

Verði starfsleyfi vátryggingafélags afturkallað skal ráðherra, að fengnum tillögum Vátryggingaeftirlitsins, skipa þriggja manna skilastjórn í félagið. Skilastjórn tekur við öllum heimildum félagsstjórnar og jafnframt falla niður heimildir hennar. Skilastjórn skal þegar kalla saman félagsfund og kynna félagsmönnum hvernig komið er.

Vátryggingaeftirlitið skal, að höfðu samráði við skilastjórn, taka ákvörðun um hvort félagið skuli leitast við að flytja vátryggingastofn sinn til eins eða fleiri vátryggingafélaga eða

hvort félagið skuli freista þess að ljúka uppgjöri vegna hans með öðrum hætti. Vátryggingaefirlitið getur, þegar um líftryggingafélag er að ræða, ákveðið að líftryggingastofninn sæti sérstakri meðferð skv. 94. gr.

Skilastjórn skal í samráði við Vátryggingaefirlitið taka ákvörðun um hvort óska skuli gjaldþrotaskipta á félaginu eða hvort það skuli rekið áfram. Vátryggingaefirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun félags yfir fjármunum sínum og gert kröfu um að félagið verði tekið til gjaldþrotaskipta telji það líkur á að hagsmunum vátryggingataka og vátryggðra sé að öðrum kosti stefnt í hættu.

Laun skilastjórnar og kostnaður hennar skal greiðast af eignum hlutaðeigandi vátryggingafélags sem krafa utan skuldaraðar.

94. gr.

Ef skipuð er skilastjórn í líftryggingafélagi og ákveðið er að líftryggingastofninn skuli sæta sérstakri meðferð skal Vátryggingaefirlitið þegar í stað taka í sínar vörslur þær eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, láta endurreikna hana og leggja mat á verðmæti eigna. Ljúka skal greiðslu áfallinna og tilkynntra líftryggingakrafna samkvæmt reglum sem giltu áður en skilastjórn var skipuð. Líftryggingakröfur, sem falla til útborgunar síðar, má greiða út að því marki er Vátryggingaefirlitið telur forsvaranlegt með tilliti til eignarstöðu. Endurkaup eru óheimil nema sem greiðsla á lánum gegn veði í líftryggingum hjá félaginu.

Þegar að loknu endurmati skv. 1. mgr. skal Vátryggingaefirlitið leita til annarra líftryggingafélaga um yfirtöku líftryggingastofns og líftryggingaskuldar. Vátryggingaefirlitið skal meta framkomin tilboð og velja það sem það telur hagkvæmast fyrir vátryggða. Vátryggingaefirlitið skal með tilkynningu í Lögbirtingablaði greina frá helstu atriðum tilboðsins sem það hefur valið og skal jafnframt auglýst eftir athugasemdum frá vátryggingatökum og vátryggðum sem berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Að fengnum athugasemdum getur Vátryggingaefirlitið framselt stofninn líftryggingafélagi því er Vátryggingaefirlitið valdi ásamt eignum sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, enda tekur viðtakandi þá við öllum skuldbindingum vegna líftrygginganna.

Þeir vátryggingatakar eða vátryggðir, sem athugasemdir hafa gert og eigi vilja samþykka yfirfærsluna, eiga rétt á að fá endurgreitt verðmæti líftrygginga sinna að svo miklu leyti sem hlutfallsleg eign hrekkur til.

Berist ekki tilboð í líftryggingastofn eða komi ekki fram þau tilboð er Vátryggingaefirlitið vill mæla með skulu eignir hinna vátryggðu greiddar þeim í réttu hlutfalli við verðmæti líftrygginga þeirra.

95. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta í líftryggingafélagi skal hvorki telja eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni með eignum þrotabúsins, né líftryggingaskuldina með skuldum þess. Ákvæði 94. gr. um sérstaka meðferð líftryggingastofnsins gilda og getur Vátryggingaefirlitið krafist allra gagna frá þrotabúinu sem nauðsynleg eru til að unnt sé að ljúka uppgjöri hans og ráðstöfun. Hafi sérstök meðferð líftryggingastofns verið ákveðin áður en beiðst er gjaldþrotaskipta hefur það ekki áhrif á framkvæmd samkvæmt þessari og 94. gr.

96. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta í vátryggingafélagi sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi og hér hefur fengið starfsleyfi skal Vátryggingaefirlitið, jafnskjótt og búið hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta, meta hvort hagsmuna vátryggingataka og vá-

tryggðra verði best gætt með því að yfirfæra váttryggingastofna að öllu leyti eða að hluta til annars eða annarra váttryggingafélaga.

Berist tilboð er Váttryggingaæftirlitið metur hagkvæmt fyrir váttryggingataka og váttryggðra skal eftirlitið leggja fram tillögu um flutning stofnsins og tilkynna í Lögbirtinga-
blaði um helstu efnisatriði slíks samkomulags. Einnig skal auglýsa eftir athugasemdum váttryggingataka og váttryggðra er berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Að teknu tilliti til þeirra skal Váttryggingaæftirlitið að frestinum loknum taka ákvörðun um hvort unnt sé að yfirfæra váttryggingastofna á þann hátt sem lagt er til.

97. gr.

Þegar tekin er ákvörðun um frjáls slit samkvæmt samþykktum váttryggingafélags sem hér hefur fengið starfsleyfi skal félagið leggja fyrir Váttryggingaæftirlitið greinargerð um óuppgerðar váttryggingaskuldbindingar félagsins og á hvern hátt ætlunin sé að ljúka þeim.

Váttryggingaæftirlitið skal meta og taka ákvörðun um hvort hagsmunum váttryggingataka og váttryggðra teljist best borgið með flutningi váttryggingastofns til annars eða annarra félaga, svo og þegar um líftryggingastofn er að ræða hvort stofninn skuli sæta sérstakri meðferð, sbr. 94. gr.

XII. KAFLI Ýmis ákvæði.

98. gr.

Ráðherra váttryggingamála er heimilt að setja reglugerðir um þau efni sem í lögum þessum greinir.

99. gr.

Brot gegn lögum þessum varða fésektum eða varðhaldi nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

100. gr.

Við gildistöku laga þessara falla úr gildi lög nr. 50 16. maí 1978, um váttryggingarstarfsemi, með áorðnum breytingum.

Lögin öðlast gildi 1. apríl 1994 nema ákvæði 34. og 35. gr. um eignir til jöfnunar váttryggingaskuldinni sem gilda frá 1. júlí 1994.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ákvæði laga um váttryggingarstarfsemi, nr. 50/1978, og reglugerða settra samkvæmt þeim skulu gilda eftir því sem við getur átt um reikningsskil og ársuppgjör váttryggingafélaga fyrir reikningsárið 1994.

Tiltekin starfandi váttryggingafélög hafa aðlögunartíma til ársloka 1994 samkvæmt samningnum um Evrópskt efnahagssvæði til að uppfylla skilyrði laga þessara um gjaldþol og lágmarksgjaldþol og mega ekki starfa annars staðar á Evrópsku efnahagssvæði en á Íslandi fyrr en skilyrðin hafa verið uppfyllt.

Váttryggingafélög, sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi við gildistöku þessara laga, skulu, eins fljótt og unnt er eftir gildistökuna og eigi síðar en tveimur mánuðum eftir gildistöku, senda Váttryggingaæftirlitinu skrá yfir greinaflokka váttrygginga og váttryggingagreinar í samræmi við 22. og 23. gr., eftir því sem við á, í samræmi við þá starfsemi sem rekin er. Þau skulu einnig fyrir þann tíma senda Váttryggingaæftirlitinu útreikning gjaldþols og lágmarksgjaldþols samkvæmt reglum 29.–31. gr., svo og skrá yfir þá sem eiga virkan eignarhlut í félagi og hve mikinn.

Heimilt er gagnvart þeim aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins sem ekki hafa lögfest tilskipanir 92/49/EBE og 92/96/EBE að beita ákvæðum gerða 73/239/EBE, 88/357/EBE, 79/267/EBE og 90/619/EBE, ásamt síðari breytingum, um starfsleyfi og eftirlit með váttryggingastarfsemi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1994.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Guðmundur Árni Stefánsson.

LÖG

um Rannsóknarráð Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Hlutverk og skipan Rannsóknarráðs Íslands.

1. gr.

Rannsóknarráð Íslands er sjálfstæð stofnun sem heyrir undir menntamálaráðuneytið. Hlutverk þess er að treysta stoðir íslenskrar menningar og atvinnulífs með því að stuðla að markvissu vísindastarfi, tækniþróun og nýsköpun.

2. gr.

Rannsóknarráð Íslands skal:

1. Vera ríkisstjórn, Alþingi og öðrum opinberum aðilum til ráðuneytis um stefnumörkun á sviði vísinda, tækni og nýsköpunar.
2. Gera árlega tillögur um framlög úr ríkissjóði til vísinda- og tæknimála til þriggja ára.
3. Hafa náð samráð við ráðuneyti er vinna að stefnumótun og fjárlagagerð á sviði vísinda og tækni.
4. Móta úthlutunarstefnu og veita styrki úr þeim sjóðum sem eru í vörslu ráðsins. Þá má fela ráðinu úthlutun styrkja úr öðrum sjóðum og af öðru fé sem ætlað er til rannsókna og skyldra málefna.
5. Annast kynningu á rannsóknarstarfsemi.
6. Annast söfnun og úrvinnslu upplýsinga um rannsóknir og þróunarstarf í landinu, svo sem um mannafla, fjármagn, viðfangsefni og árangur. Ráðið skal hafa náð samstarf við æðri menntastofnanir, rannsóknarstofnanir og fyrirtæki og stuðla að samræmingu og samstarfi milli þeirra sem vinna að rannsóknum og nýsköpun.
7. Gangast fyrir mati á árangri rannsóknarstarfs með reglulegum hætti og gera tillögur til úrbóta ef það telur starfsemina ófullnægjandi, skipulag eða skilyrði ófullkomin eða markverð rannsóknar-, þróunar- og nýsköpunarsvið vanrækt. Rannsóknir eru ekki gerðar af Rannsóknarráði Íslands.